

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. SZERDA, augusztus 31.

242. szám

Telefon: Kládóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kládóhivatal és könyvosztály, Szubotica

Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

Uj közszellem

A német párt vezére rámutatott arra, hogy az emberiség kezd kilábolni a sovinizmus betegségeiből.

Közvetlenül a háboru után egyszerűen kilobbant azoknak az ígéreteknek görögületes fénye, amelyekkel Lloyd George, a bravuros szónok és Woodrow Wilson, a kenetteljes prédikátor a világ látóhatárát illuminálta. A pacifizmus utóbiárává erőtlenné vált vissza s magas lánggal gyulladtak ki az országhatárokon a nemzeti féltékenység és gyűlölet pástor-tüzei. Ez a feszült nemzetközi atmoszféra különösen az utonnan alakult nemzeti kisebbségek elhelyezkedését tette nehézé, küzdelmessé és áldozatosá. De abban az arányban, ahogy a népek egymáshoz való viszonya megjavult és az európai politikát az engesztelődés szelleme hatotta át, a nemzetiségekre súlyosodó nacionalista nyomás is fokozatosan enyhült. Most már minden kisebbség bátran hirdetheti, hogy neki is joga van az élethez. Őt is megilletik mindazok a közszabadságok, amelyekben alkotmányos állam a polgárait részesíti. Voltak idők, amikor a kisebbségekre súlyos megpróbáltatásokat rótt az országok választásokon való részvétel. Gyanúsítás, rágalom, üldözés, bebörtönzés és az atrocitások egész skálája leselkedett a nemzeti jogok szószólóira, akiknek védekezése az államérdekek kultúrájában megkeményedett bizalmatlanság ércfalába ütközött. Kraft István dr. méltán állapítja meg, hogy ez a korszak alkotmányos és az ország nemzeti kisebbségei lényegesen kedvezőbb feltételek mellett harcolhatnak jogaikért.

Kétségtelen, hogy a kisebbségek józan megfontoltsága, bölcs önmérséklete és föltétlen laivalitása nagyban hozzájárult a faji többség hangulatának föltötte örvendetes irányváltásához. Az is bizonyos azonban, hogy akármilyen körültekintők, alkalmazkodók és a realitásokkal számolóak is a kisebbségek, nem mentesülnek a félreértésektől, hamis látszatoktól és a vádaskodások mérgezett nyilatától, ha az ország közszelleme nem bontakozik ki a meg nem értés és türelmetlenség füledt légköréből. A kisebbségek az első perctől fogva huzódóztak attól, hogy fajiságuk elszigeteltségében lépjenek ki a bepolitikai élet porondjára és mindig valamely nagy szláv párt feyverbaráságát keresték a velük szemben megnyilvánuló elfogultság ellensúlyozása céljából. Nem rajtuk mulott, ha a multban ez a törekvésük gyakran hajtörést szenvedett. A viszonyok egészséges fejlődésének szimptomája, hogy most már valamennyi párt súlyt helyez a nemzetiségekkel való együttműködésre.

Disszonáns hangokban, amelyek időnként belezörrennek a harmóniába, még mindig nincs hiány. Mindazok a pártok vagy frakciók, amelyeknek a nemzetiségek politikai állásfoglalása a választási küzdelemben hátrányt jelent, taktikai ellenhuzásait nemzeti aggodalmak leplebe burkolják. Így tettek szemrehányást Nincsicnek, amiért a listáján magyar ember Becskerek város és járás jelöltje és így itélik el bizonyos oldalról a kormányt azért a szörnyű bünéért, hogy a magyarok-

kal választási megegyezést kötött és ezzel »a nacionalista érdekeken csorbát ejtett.« Kell-e satekintet ahhoz, hogy észre lehessen venni a veszélyeztetett pártérdek pókját az ilyen mondvasinált skrupulusok há- lója mögött? Az ország magyar népe nem akar egyebet, mint a számarányának megfelelő parlamenti kép-

viseletet, hogy nemzetiségi igényei- nek kielégítését ezen az uton vivja ki. A kormány pedig, amikor a ma- gyarság számára szabaddá tette a politikai érvényesülés utját, a libe- ralizmus és demokrácia elemi köve- alményét teljesítette, amiért csak elismerés és dicsőret jár ki neki. Hol van itt nemzeti veszély, amitől óvni

kellene az államot a kormánnyal szemben?

A nemzeti közvélemény a kisebbségek iránti megcsontosodott gyanakvást nem sorozza már a hazafiság tartozékai közé. és ez a világo- san mutatkozó tény a legbiztosabb garanciája a kisebbségi élet fokoza- tos javulásának.

November elsején tartják meg a községi választásokat a Vajdaságban

Vukicsevics Velja miniszterelnök-bellügyminiszter aláírta a választási eljárásról szóló szabályrendeletet

Szeptember elsején jelenik meg a szabályrendelet a Hivatalos Lapban

Beogradból jelentik: Vukicsevics Velja miniszterelnök, mint bellügy- miniszter

kedden aláírta azt a szabályren- deletet, amely a pénzügyi tör- vényben foglalt felhatalmazás alapján a vajdasági községi vá- lasztások végrehajtásáról intéz- kedik.

A szabályrendelet nagyobból meg- egyezik azzal a szabályrendelettel, amelyet a Bácsmegyei Napló már ismertetett.

A szabályrendelet a hivatalos lap szeptember elseji számában fog megjelenni.

Ezzel lekerül a napirendről a Vajda- ság egyik legégetőbb problémája, a mely a nép legszélesebb rétegeit éri- ti. A kormány a Vajdaság konszo- lidálása érdekében kiadott a köz- ből egy hatalmas eszközt, csak hogy az önkormányzati elvet érvényre juttassa. A vajdasági községi vá- lasztásokat az általános, egyenlő- ttfkos és proporcionalis választójog alapján fogják lefolytatni. Ugyan- csak elrendeli a szabályrendelet, minden megszorítás nélkül, a köz- ségi tisztviselők megválasztását is.

A szabályrendelet átmeneti in- tézkedésnek tekintendő, amely elő- készíti a községeket a készülő új köz-

ségi törvény alkalmazására. Azért is csak átmenetinek kell ezt tartani, mert az eddigi kinevezési rendszer- ről egyszerre áttérni a választási rendszerre nem menne minden zök- kenés nélkül.

A községi választásokat a sza- bályrendeletnek a hivatalos lap- ban való megjelenéstől számí- tott két hónap múlva kell meg- tartani. Ennélfogva a községi választások november elsején fognak lefolyni.

A községi tisztviselők megválasztása a községi választások után két hó- napra történik.

A radikális-párt főbizottsága még nem tette közzé a hétfő éjszakai ülésen elfogadott választási kiáltványt

A főbizottság a kormánycsoport jelölőlistáit is elfogadta

A Pasics-csoport vezérei Stanojevics Ácá megérkezését várják

Beogradból jelentik: A radikális párt főbizottságának hétfő esti tanácskozá- sa éjszaka félkettőkor ért véget. Az ülésen elfogadták a néphez intézendő ki- áltvány szövegét, valamint egész sor jelölőlistát hagytak jóvá. Érdekes, hogy a főbizottság a jelölő listák jóvá- hagyásánál nem tett különbséget a Pasics-frakció és a kormánycsoport között, hanem valamennyi eléje ter- jesztett listát jóváhagyta, némely kerületben többet is.

Egy kerületben sem zárták ki a Pasics- csoporthoz nem tartozó jelölteket, ha- nem több radikális lista esetén sajnál- kozásukat fejezték ki, hogy a radikális párt megosztott erővel vesz részt a vá- lasztási küzdelemben.

A keddi napon türelmetlenül várta a politikai közvélemény a választási ki- áltvány közzétételét, minthogy ennek kihatása lesz a kormány és a főbizott- ság közti viszonyra, azonban

a főbizottság a választási kiáltványt még mindig nem publikálta.

Este félhetkor a főbizottság részéről közölték az újságírókkal, hogy a kiált- ványt szerdán teszik közzé.

A halogatás okáról a legkülönbözőbb verziók terjedtek el.

Politikai körök a kiáltvány késedel- mes publikálásában a főbizottság cddigi habozó politikájának foitya- tását látják.

A Pasics-csoport harciasabb tagjai el- keseredéssel beszélnek a vezetők lagy- matag magatartásáról. Sokan tudni vé- lik, hogy

a kiáltvány élesen elléti Vukicse- vicsnek és elődjének, Uzunovicnak működését.

Trifkovics Márkó az újságíróknak ki- jelentette, hogy a kiáltványt a keddi nap folyamán még nem teszik közzé. Az újságíróknak arra a megjegyzésére, hogy talán azért várnak, mert a szer- dán megérkező Stanojevics Ácával is tanácskozni akarnak az ügyről, Tri- kovics Márkó így szolt

— Ha Stanojevics Áca Beogradba jön, akkor mindenesetre megvárjuk őt.

Az ellenék is türelmetlenül várja a választási kiáltvány publikálását, mert ettől a radikális pártban már tényleg beállott szakadás kimélyítését remélik.

A keddi nap legfontosabb eseménye kétségtelenül a vajdasági községi vá- lasztások kiírása. A kormánynak ez az intézkedése minden jel szerint erősen

növeli a kormányt támogató pártok esélyeit a Vajdaságban.

Vukicsevics és Marinkovics egyórás tanácskozása

Vukicsevics Velja miniszterelnök ked- den egész nap a bellügyminiszteriumban és a miniszterelnökségen tartózkodott. Előbb a bellügyminiszterium osztályfő- nökeinek jelentéseit hallgatta meg, majd a kormány néhány tagjával folytatott megbeszélést. Feltűnést keített a mi- niszterelnöknek Marinkovics Voja kül- ügyminiszterrel folytatott tanácskozása, amelynek annál nagyobb jelentőséget tulajdonítanak, mert Marinkovics Nis- ben meglehetősen élesen nyilatkozott a radikális pártban uralkodó viszonyokról.

Marinkovics hír szerint rövidesen Blódbé utazik, Vukicsevics Velja pedig Boszniába megy agitációs köruttra.

Vukicsevics a radikális párt főbizottságának üléséről

Vukicsevics Velja miniszterelnök, ami- kor az újságírók megkérdezték tőle, hogy mit szol a radikális párt főbizott- ságának üléséhez, így szolt:

— Erről semmit nem tudok.

— Bizonyára olvastu miniszterelnök

az a lapok jelentéselt — jegyezték meg az újságírók.

— *Olyastam* — mondotta erre a miniszterelnök — *de mindez semmi, valamivel konkrétabb dolgokat szeretnék magam előtt látni.*

A pártvezérek agitációja

Davidovics Ljuba több napi agitációs utra Délserbiába utazott. *Triljkovic* Márkó szerdán megy Boszniába, ahol Derventán tartja első nagyobb választógyűlését. *Radics* István szeptember elsején tart nagy népgyűlést Beogradban és azon *Radics* Pavle és a beogradi parasztpárti lista többi jelöltje is beszédet mondanak.

Korosec a bledi paktumról

Mariborból jelentik: *Korosec* Anton a szlovén néppárt vezére, kedden népgyűlést tartott Mariborban. Az aktuális belpolitikai problémákról ezeket mondotta Korosec:

— A belpolitikában mi becsületességet, munkát és törvényességet követünk. Amikor felosztották a parlamentet és kiírták a választásokat, megkérdezték bennünket, akarunk-e résztvenni a választások utáni kormányban? Ez a titka az úgynevezett bledi paktumnak, melyet a szlovén néppárt kötött a radikális párttal. Sokan azt kérdezik tőlünk miért kötöttük mi szövetséget éppen a radikális párttal. Ime a válasz: azért mert *ők maguk kínálják fel nekünk a fegyverbarátságot* és mert tudjuk, hogy *a radikális párt a választásokból minden salaktól megtisztulva fog lákerülni.* Más párt is volt szövetségben a radikálisokkal anélkül, hogy azt szemére vetették volna: *Pribicevics* 1918-tól egészen addig, míg *Pasics* ki nem rugta őket, *Radics* pedig, amíg *Uzunovic* fel nem mondta a kétes barátságot. Szemünkre vetik, miért nem haladunk együtt a horvátokkal. Nagyon szívesen mennénk velük, de *Radicsal nem lehet együtt dolgozni*, ép úgy nem dolgozhatunk *Pribicevics* sem.

— Most sokat beszélnek valami újfajta demokratikus blokkról, én azonban azt mondom, hogy ez csak azoknak a pártoknak a blokkja lesz, amelyek az utolsó számszálba kapaszkodnak, hogy a végső esélődástől óvják meg választóikat. *A Davidovics—Triljkovic—Pribicevics-féle blokk pusztán lári-lári* és a független demokraták kétségbeesett vezéreinek utolsó reménye. Mert *Triljkovic* kilépése a radikális pártból politikai halálát jelentené, *Davidovics* pedig tulajdonos, hogy ilyen megoldatlan dolgot csinálna. *A demokrata blokk egyedül Pribicevics érdeke*, aki így akarja megfoltozni összerongolt pártját. A független demokratáknak a demokratákhoz való tömeges visszatérése bizonyítja, hogy már senki sem hisz *Pribicevics* messiási missziójában.

— Azt vetik szemünkre, hogy mi nem vagyunk elég demokratikusak. Mit jelentett azonban eddig minálunk a demokrácia: *Pribicevics-féle terror*, erőszakot és korrupciót. Ennek a demokráciának a csödjét látjuk a *Jadranska Banka*, a *Slovenska Banka* és legújában a *maribori Városi Takarékpénztár* bukásában. Azok is tévednek, akik azt hiszik, hogy nekünk nem kell parlamentárizmus. Igenis kell, de jó parlamenttel, mert a népek joga van résztvenni az állam kormányzásában.

450 kivándorlót dobtak a tengerbe egy csempészhajóról

Kubai kivándorlók borzalmas tragédiája

Londonból jelentik: A *Daily Express* közli Havannából a következő borzalmas tudósítást:

Néhány nappal ezelőtt Kuba és az Egyesült-Államok közt a nyílt tengeren egy csempészhajó fedélzetéről a tengerbe dobtak 450 kivándorlót, akik mind odavesztek. Kubában ugyanis nyolcszáz kivándorló gyülekezett össze, főleg görögök és lengyelek és várták az alkalmat, hogy az Egyesült-Államokba jussanak. Nemrég ajánlott egy csempészhajó, hogy megfelelő díjazás ellenében partra teszi őket az Egyesült-Államokban és a kivándorlók hajóra szálltak.

Utközben azonban kubai és amerikai rendőrök motoros hajókon üldözőbe vették a kalózkodókat és a banditákat, hogy meneküljenek üldözőik elől, a hajó fenekéről tízesével felhozták a kivándorlókat a fedélzetre és bedobták őket a tengerbe

azzal a céllal, hogy mialatt üldözőik a faldoklók kimentésével távoznak, elmenekülhessenek. Körülbelül 450 kivándorlót dobtak a tengerbe, a többiekkel pedig a csempészeknek sikerült partot érni.

A gyilkossággal vádolt krnyajai földbirtokos apja ellen is eljárás indult, mert meg akarta vesztegetni a csendőröket

Ivanics Izidor krnyajai községi jegyző önként jelentkezett vallomástételre

Szomborból jelentik: A rejtélyes krnyajai gyilkosság ügyében a vizsgálót tovább folytatják.

A vádtanács, mint ismeretes, elutasította a gyilkossággal vádolt *Jauch* János és *Slezák* József felebezését és helybenhagyta a krnyajai földbirtokos és volt bérese ellen elrendelt vizsgálati fogságot.

A vádlottak bűnössége mellett egyre több terhelő adat merült föl. A legsu-

lyosabb vallomást.

Ivanics Izidor krnyajai jegyző tette, aki önként jelentkezett vallomástételre a szombori ügyészségen.

Az ügyészség eljárást indított *Jauch* édesapja, *Jauch* András volt községi bíró ellen, aki a vizsgálatot vezető csendőröknek állítólag százötvenezer dinárt ígért, ha a fiát szabadon engedik és a megkezdett vizsgálatot megszüntetik.

Briand nagy békebeszédével zárja be az interparlamentáris konferenciát

A francia külügyminiszter válaszolni fog a Németország ellen elhangzott vádakra

Párisból jelentik: Az interparlamentáris konferencia záróülésén *Briand* külügyminiszter nagyszabású békebeszédet fog mondani, amelynek során felöleli az utolsó napok egész vitaanyagát és válaszolni fog a Rajna-tartomány megszállásáról elhangzott felszólalásokra is.

A külügyminiszter környezetében úgy tudják, hogy *Briand*, tüzetesen kíván foglalkozni, *Loebe* birodalmi elnök és

Magnete belga szenátor beszédével is kitérve Németország követeléseire és a németek ellen elhangzott vádakra, de fejtegetéseinek kimagasló része az lesz, amelyben a locarnói politikáról elhangzott kritikával fog foglalkozni. A beszéd vezérmotívuma az lesz, hogy egyedül a locarnói és genfi politika hozhatja meg Franciaország és egész Európa számára a tartós békét.

Igazi rémdráma színelőadás közben

Egy színész meghalt, egy másik megőrült és a közönségre lőtt, egy harmadik pedig öngyilkos lett

Berlinből jelentik: Thornban vasárnap este volt a nyári színikör utolsó előadása. A harmadik felvonás elején egy *Pizarszky* nevű színész, a nyílt színen elájult, úgy hogy az előadást félbeszakították és leengedték a függönyt.

A színészt a színpalack mögé vitték, ahol megállapították, hogy szívizélhűdés következtében meghalt.

Pizarszky régi barátja, *Leostanszky* színész ezután kilépett a függöny elé és mélyen megrendülve, egész testében remegve tudatta a közönséggel a gyász-
hír. Ekkor borzalmas eset következett.

a színész revolvert rántott és ötször a nézőtérre lőtt.

A közönség pánikszzerűen menekült a nézőtérrel, *Leostanszkyt* pedig társai fogták le.

A szerencsétlen színész, akin kitört a téboly, még midig lövöldözött és egy *Popovics* nevű kollégáját súlyosan megsebesítette.

A golyó arcába furódott a színésznek, aki véres fejjel az uccára rohant és a *Visztulába* vetette magát. Igyekeztek megmenteni, azonban ez nem sikerült és *Popovics* a vízbe fullt.

Halálos autókatasztrófa Karlovác közelében

Egy autót, amelyben Karlovác kormánybiztosa is feleségével és vendégeivel, elütött a vonat — Egy diák meghalt

Karlovácról jelentik: Borzalmas autókatasztrófa történt az elmúlt éjjel Karlovác közelében. Egy hatalmas turautó, melyben *Kosiva* Franjo Karlovác kormánybiztosa a feleségével, továbbá *Martinics* József reálgimnáziumi tanár a feleségével és *Gasparac* Vladimir tizenegy éves diák ültek,

harminc kilométeres sebességgel nekirohant a félig leeresztett sorompónak éppen abban a percben, mikor a vonat áthaladt a pályán.

A mozdony az autót leröpítette a pályatestről. A kocsit felborult és maga alá temette az utasok egy részét, míg ketten zuhanás közben kirepültek az autóból. A katasztrófa borzalmas volt. A gépkocsi törmelékei közül

rettenetesen megcsönkített tagokkal húzták ki *Gasparac* Vladimirt, akitnek keze, lába eltört, dereka pedig bekelődött a keresszéria vaslemezzel közé, amelyek valóságos kettévágták a szerencsétlen diákot.

Martinics tanárnak vállcsontja tört,

el és testét zúzódások és sebek borították. Egy vasrudat a mellébe furódott és súlyos sebet ejtett rajta. Felesége a katasztrófa színhelyétől tíz méterre eszméletlenül feküdt. *Kosiva* Franjo és felesége csak kisebb sérüléseket szenvedtek.

A katasztrófa áldozatait egy arra haladó autó vette fel és bevitte a karlováci kórházba. A kis diákon már nem lehetett segíteni, éjjel két órakor irtózatosszerű szenvedések közt meghalt.

A vizsgálat nyomában megindult és megállapították, hogy a szerencsétlenségért a pályáról felelős, mert nem engedte le idejekorán a sorompót.

A pályáról a katasztrófa után megszűkött,

de a csendőrök még hajnalban elfogták és letartóztatták.

A katasztrófa többi sebesültjének állapota, *Martinics* tanár kivételével, nem súlyos. A tanárt megoperálták és eltávolították melléből a vasrudat, de nem biznak felgyógyulásában.

Pirc Vasja lett

Jugoszlávia sakkbajnoka Singer dr. a második, Boschan a harmadik helyet kapták

Karlovácról jelentik: Meglepetés nélkül végződött az országos bajnoki sakkverseny utolsó fordulója, mert mindhárom favorit megverte ellenfelét, úgyhogy a győztesek sorrendje nem változott meg. *Pirc* (Maribor) legyőzte *Tóthot* (Vrsac), *Dr. Singer* (Zagreb) *Rupnik* (Ljubljana) elleni játszmaiban figurát áldozott és könnyen végzett ellenfelével *Boschan* (Szubotica) könnyű győzelmet aratott *Kurdjakov* (Beograd) felett. *Vidmar* (Ljubljana) *Abraham* (Varazsdin) fölötti győzelmével a hatodik helyre került, *Zsidovec* (Karlovác) legyőzte *Agapjevet* (Zagreb), *Acimovic* (Pancsevó) pedig *Fritzet* (Szarajevó). A függő partik közül *Abraham* győzött *Kurdjakov* felett, *Fritz* pedig *Zsidovec* felett, míg a *Rupnik—Jonke* és *Fritz—Kurdjakov* partik remisvel végződtek.

A verseny végleges eredménye alapján Jugoszlávia 1927. évi bajnoki címének nyertese a maribori *Vasja Pirc* 11½ ponttal. A második díjat *Dr. Singer* Leó zagrebi ügyvéd nyerte 11 ponttal. A harmadik díjat a szuboticei *Boschan* Jakab 10½ ponttal. A zagrebi *Filipsics* és a beogradi *Nedeljkovic* osztoznak a negyedik és ötödik díjon. A hatodik és hetedik díjat 8—8 ponttal a karlováci *Jonke* és a ljubljana *Vidmar* Csiril kapta. A nyolcadik és utolsó díjat négy részre osztották: *Acimovic* (Pancsevó), *Agapjejev* (Zagreb), *Tóth* (Vrsac) és *Zsidovec* (Karlovác) osztoznak rajta. A versenymezőny így zárult: *Abraham* (Karlovác) és *Kurdjakov* (Sisak) 5½—5½, a ljubljana *Rupnik* 4½, a zagrebi *Grencsarski* pedig 3 pontot ért el.

Meggyilkolta

kedvesének apját, mert máshoz adták a leányt feleségül

Borzalmas gyilkosság Perlesz községben

Becskerekéről jelentik: Borzalmas bűntény történt hétfőn délután a bánáti Perlesz községben. Egy fiatal földművelő legény vadállati kegyetlenséggel meggyilkolta kedvesének apját és súlyosan megsebesítette annak feleségét is, mert a leányt máshoz adták feleségül.

A gyilkos *Kojics* Isha huszonhárom éves perleszi földművelő, aki már régen szerelmes volt *Vujicsin* Péra hatvan-nyolc éves jómódu gazdálkodó nevelt leányába. *Vujicsin* és *Kojics* a község határában közösen bérletet szőlőt és minthogy *Vujicsin* állandóan kintlakott a szőlőben, *Kojics*nak többször alkalma volt találkozni a szép fiatal leánnyal. Szerelmek fejlődtek ki közöttük. *Kojics* több ízben meg is kérte a leányt a nevelőszülőktől, akik azonban kikosarazták. Nemrégiben egy másik legény is feleségül kérte a leányt és a szülők bele is egyeztek a házasságba. Vasárnap tartották meg az esküvőt. *Kojics* bánatában inni kezdett és átmulatta az egész éjszakát.

Hétfőn délben az elkéseredett legény magához vett egy kapát és egy bicskát, így felfegyverkezve kiment a szőlőbe *Vujicsin*ékhoz. Amikor benyitott *Vujicsin*ék lakására, szemközt találta magát az idős gazdálkodóval, mire a kapával úgy fejbüszította, hogy *Vujicsin* összeesett. Erre elővette kését és azzal összeszurkálta *Vujicsint*. A zajra előfutott *Vujicsinné*, akit meglátva *Kojics*, felkapta a kapát és úgy ráült az asszonyra, hogy eltört a karja és összeesett, *Kojics* erre az erdőbe menekült.

A környékbelieknek hamarosan tudomására jutottak a történetek. Értesítettek a csendőrséget, mire azonban a csendőrök az orvossal kiérkeztek, *Vujicsin* már belehalt sérüléseibe. A csendőrök megállapították, hogy ki a gyilkos, üldözőbe vették *Kojicsot*, akit az éjszaka az erdőben el is fogtak. Kihallgatása után letartóztatták és átszállították a pancsevói ügyészségi fogházba.

Lord Robert Cecil nem hajlandó képviselni Angliát a Népszövetség szeptemberi ülésén

Cecil a délafrikai kormány népszövetségi delegátusa lesz

Londonból jelentik: Lord Robert Cecil három napig tartó hasztalan próbálkozás után hétfőn este fogadta a sajtó képviselőit, akik eddig hiába igyekeztek a közelébe férközni, hogy megkérdezzék tőle, miért mondott le. Az újságírók előtt

Lord Robert Cecil kijelentette, hogy a leszerelés kérdése miatt lépett vissza és lemondása végleges.

A lefegyverzés eszméjének véleménye szerint, jobb szolgálatot tud tenni, ha nem tagja az angol kormánynak. Hang-

Baldwin miniszterelnök a leszerelési konferencia kudarcáról

Baldwin miniszterelnök kedden levelet intézett lord Robert Cecilhez, amelyben annak a nézetének ad kifejezést, hogy Cecil tulozza a közte és a kormány más tagjai között felmerült véleményeltéréseket. Lényegében — mondja Baldwin — a kormánypolitika pillanatnyilag nem különbözik sok tekintetben Lord Cecil nézeteitől

és a kormány politikájának eredményei-

sulyozta, hogy

már a Népszövetségnek legközelebbi ülésére sem megy el, mint az angol kormány képviselője.

A *Westminster Gazette* hiteles értesítésre hivatkozva azt írja, hogy

a délafrikai kormány fel akarja ajánlani lord Robert Cecilnek fődelegátusi tisztségét

és ő szívesen vállalkozik erre a tisztségre.

A szabadelvű sajtó szerint Cecil utólagja a Népszövetségben *Onslow* lord lesz.

hez kell számítani a locarnói szerződéseket is, amelyek nem jelentéktelenek. Baldwin rámutat ezután arra, hogy

a leszerelési konferencián követendő eljárás alapelveit maga Cecil dolgozta ki.

Kijelenti Baldwin, hogy ő a konferencia megüléséért nem hibáztatható és a kudarc ellenére is reméli, hogy

rövidesen csökkentésekre kerül a sor a flottaéplítésben

és megegyezésre lehet jutni, nem osztja tehát lord Robert Cecil pesszimizmusát, noha elismeri, hogy a leszerelés kérdésében nehézségek állanak fenn. Ezek a nehézségek nagyok ugyan, de nem szolgáltatók okot arra, hogy feladják a megegyezés érdekében való fáradozást. Mint Genfől jelentik, ott úgy tudják, hogy

Briand külügyminiszter nem lesz jelen a népszövetségi ülészak megnyitására és előüléseiben,

mert még betegeskedik. A népszövetségi tanács csütörtökön kezdődő első ülésén Paul Boncourt fogja a külügyminiszter helyettesíteni. Vannak azonban, akik

Briand elmaradása és lord Cecil lemondása között összefüggést látnak.

Miután az igazi népszövetségi eszme előharcosán kívül Jouvenel is hiányozni fog Genfől, a Népszövetség ülése ez alkalommal nem a legszerencsésebb auspiciumok mellett ül össze.

Forgács Anna így szólótt férjéhez: »Kedves Béla, olyan a látszat, mint-ha a szikláról letaszítottál volna.«

Egyébként azonban az orvos szerint a házastársak igen gyöngéden viselkedtek egymással szemben.

Kiderült az is, hogy

Erdélyi a kritikus napon áffítólag a saját idegeinek megnyugtatója céljából nagyobb adag veronált kért és kapott a millstadti gyógyszerárban.

Dr. Pichler kezelőorvos annak a gyanujának is kifejezést adott, hogy ezt a veronált Erdélyi esetleg összekeverte az azal az orvosággal, amit ő idegcsillapítóul adott Forgács Annának.

Gyilkos csendőrmester

A vádlott a tárgyaláson nem volt hajlandó megnevezni a koronatanút, mert az férjes asszon, akivel állítólag találkaja volt

Budapestről jelentik: A budapesti katonai törvényszék kedden kezdte tárgyalni Gábor Márton csendőrmester bűnyét, akit gyilkossággal és rablásal vádol a katonai ügyészség. 1926 októberének egyik éjszakáján a somogyi megyei Felsőegesd községben meggyilkolták a hetven éves Balogh József cigányvajdát és feleségét, elraboltak tőlük harminc millió koronát és végül a házat is felgyújtották. Súlyos terhelő körülmények folytán a gyanu Gábor Márton csendőrmesterre terelődött, akit letartóztattak, bár mindvégig tagadott.

A keddi tárgyaláson a vádlott csendőrmester azzal védekezett, hogy éjféli felé lármát hallott a cigányok tábora felől és miután azt hitte, hogy lopott holmin osztozkodnak, odament, a vajda azonban rátámadt és ekkor kardot használt.

A tárgyalásvezetőnek arra a kérdésre, hogy mit keresett éjfélikor a cigánysor közelében, Gábor Márton azt válaszolta, hogy ott randevuja volt. azonban a nő, aki találkát adott neki, nem jött el. A tárgyalásvezető kérdésére nem volt hajlandó megnevezni a nőt, akivel randevuja volt, mert állítása szerint az férjes asszony. Hiába figyelmeztette az elnök, hogy ne legyen gavallér, amikor kötélt fenyegeti és annál is inkább nevezze meg az asszonyt, mert hiszen az ugysem jött el a randevura, a csendőrmester hajthatatlan maradt.

A tárgyalásra 26 tanu van beidézve.

Vér és politika

Véres népgyűlés egy boszniai községben

Szarajevóból jelentik: A politikai szenvedélyek véres harcban robbantak ki a Sarajevó közelében levő Kolinovik községben, ahol a radikális párt és a független demokraták, valamint a földműves párt hívei összeütköztek. A verekedőket a csendőrség szét akarta választani, mire a feldühödött tömeg a csendőrök ellen fordult. A verekedésnek tizenhét súlyos sebesültje van.

A földművespárt hétfőn nagygyűlést tartott Kolinovik községben, amelyen résztvett dr. *Osztojics Gyuró*, a kerület földművespárti jelöltje is. A gyűlés tizenegy óra után kezdődött és 1500 független demokrata és földművespárti vett rajta részt. Később megjelent a téren zenekarral egy csoport más pártbeli ember és állandó közbeszólásokkal zavarták a szónokokat, később pedig kövekkel kezdtek dobálni. A csendőrök többször megkísérelték, hogy a rendezőket eltávolítsák, de sikertelenül. Egyszerre csak kitört a harc, a két ellen-tábor egymásnak rontott és botokkal, kövekkel ütötték egymást. A csendőrök ekkor sortűzet adtak a levegőbe, majd a tömegbe hatoltak és rövid harc után szétzavarták a verekedőket. A térségen tizenhét sebesült feküdt, nagobbbrészt radikálisok és néhány független demokrata.

A rend véglegesen csak akkor állt helyre, mikor a térségre érkezett egy szakasz katonai feltüzött szuronnal. A sebesültek egy részét a sarajevói kórházba szállították. A vizsgálat megindult.

A földkörüli repülőök Münchenből Beogradba érkeztek

Szerdán folytatják utjukat Konstantinápoly felé — Levine azzal indokolja Párisból való szökését, hogy a franciák nem engedték visszatérni Amerikába

Münchenből jelentik: Broock és Schlee földkörüli repülőök kedd reggel 6 óra 30 perckor startoltak Münchenben a Detroit büszkeségével.

Az amerikai repülőök leszállás nélkül akartak Münchenből Konstantinápolyba jutni, de Beogradban mégis leszálltak.

A müncheni repülőterén hatszáz liter benzint vettek fel, úgyhogy összesen 900 liter üzemanyaguk van. A pilóták eddigi utjukból kiszámították, hogy a motor óránként 35 liter benzint fogyaszt és a *Detroit büszkesége* óránként átlag 170 kilométeres sebességgel repül.

Beogradi jelentés szerint az amerikai repülőök Budapest felett átrepülve,

Dél előtt 11 óra 55 perckor megérkeztek Beogradba, ahol leszálltak.

A repülőterén csak csekély számú közönség jelent meg, mert a pilóták érkezését későbbre várták. Broock és Schlee

pilótákat *Tomics* repülőörnagy fogadta, majd autón behajtottak Beogradba, ahol az amerikai követség látta őket vendégül.

Az amerikai repülőök szerdán 4 óra 35 perckor folytatják utjukat Konstantinápoly felé.

Mint Londonból jelentik, Levine nem várt repülésének céljáról az angol sajtó képviselői előtt a következőket mondotta:

— Azért vállalkoztam angliai utamra, mert azt a nézetet vallom, hogy ezzel Amerika légügyi érdekeit szolgálom.

Semmi remény sem látszott arra, hogy Párisból el tudjak jönni.

Valahányszor angol vagy amerikai meteorológiai állomásokról jó időt jelző jelentéseket kaptam, indítványoztam Drouhinnek, hogy induljunk el, ő azonban mindig azzal az indokolással utasította vissza indítványomat, hogy a

francia meteorológia állomások az időjárás helyzetet kedvezőtlennek mondják. Megjegyzem, hogy ennek ellenére Drouhin a szerződés értelmében minden követelését meg fogja kapni.

Amíg én Franciaországban voltam, minden elképzelhető módon megakadályozták utamat

és bármihez is fogtam, a sajtóban vagy más helyen, állandó kritikában volt részem.

Láttam, hogy Párisból való elindulásom tulajdonképpen francia ellenőrzés mellett történne meg,

és ezt nem találtam igazságosnak. Végül is, amikor már nem találtam kivezető utat, elhatároztam, hogy Angliába repülök és innen indulok majd a tenger felé.

Kijelentette még Levine, hogy amerikai vagy angol pilótát keres, akivel az oceáni utat meg fogja tenni.

Súlyosan terhelő bizonyítékok merültek fel a hitvesgyilkossággal vádolt pesti gyáros ellen

Erdélyi B la beismerte, hogy egy negyvenezer pengős váltóra ráhamisította felesége nevét — Forgács Anna kezelőorvosának vallomása — Az asszony halálának napján Erdélyi nagyobb adag veronált vásárolt

Budapestről jelentik: Rég nem okozott bűnyű akkora izgalmat és nem csigázta fel annyira a közönség érdeklődését mint a tragikus sorsu Forgács Anna volt színész nő rejtélyes halála. Mivel Klagenfurtból az ügy iratai még mindig nem érkeztek meg Budapestre, a rendőri nyomozás most Erdélyi magánéletét és anyagi viszonyait igyekszik tisztázni. A nyomozás során kiderült, hogy Erdélyi anyagi viszonyai a legutóbbi időben meg lehetőségen ziláltak voltak és Millstadtm See-be is váltóra felvett pénzen utazott el feleségével. A terhelő bizonyítékok sulya alatt

Erdélyi Béla dr. kedden kénytelen volt a rendőrségen beismerni, hogy elutasításuk előtt 40.000 pengőről szóló váltót állított ki, amelyre tudta és beleegyezése nélkül ráírta Forgács Anna nevét is.

Ezt a váltót azután bankárjának adta és ennek ellenében kölcsönt vett fel. Tragikus véletlen — mondotta Erdélyi — hogy

ez a váltó épp azon a napon járt le, amikor felesége meghalt.

A beismerő vallomás a rendőrségen nagy feltűnést keltett és most már újabb lendülettel folytatják a nyomozást annak megállapítására, hogy Erdélyi anyagi ügyei nincsenek-e kapcsolatban Forgács Anna halálával.

Kedden újból beidéztek a rendőrségre a hétfőn elbocsátott Gáldy Nándor államvasuti felügyelőt, akit tanuként hallgattak ki. Gáldy elmondotta, hogy a haláleset napján ő, Erdélyi és Löwy Zoltánné együtt mentek el Forgács Anna betegágya mellől tenniszezni. Körülbelül két órát lehettek távol és ugyancsak együtt tértek vissza a hoteltbe, ahol ek-

kor már holtan, teljesen kihűlve és megmeredve találták Forgács Annát.

Ez a vallomás azért nagyjelentőségű mert kétségessé teszi a boncoló orvosoknak azt a feltevését, hogy fojtogatás történt, mert hiszen közvetlen a halál beállta előtt Erdélyi nem tartózkodott felesége mellett.

A klagenfurti hatóságok a boncolás után a holttest belső részeit elküldték a gráci egyetemi orvostani intézetbe, hogy ott megállapítsák, vajjon mérgezés történt-e. Erre a feltevésre az adott okot hogy a holttest belső részei megfeketedtek, ami mérgezés után szokott bekövetkezni.

Pichler dr., aki Forgács Annát betegsége alatt kezelte, kijelentette a hétszáz újságírók előtt, hogy amikor egyszer a betegágyánál ülve beszélgetett páciensével

Rákellenes liga Jugoszláviában

Noviszadi főorvos emberbaráti akciója

Noviszadról jelentik: A jugoszláv sebészek szeptember 19—24. között tartják meg Beogradban harmadik kongresszusukat, amelyet a szokottnál is nagyobb érdeklődés előz meg, mert a napirenden egy nagyfontosságú kérdés szerepel: »A rák, mint szociális betegség«.

Dr. Velickovic-Szvinjarev Miladin, noviszadi kórházi sebészfőorvos, a vajdasági orvosszövetség elnöke, aki a betegségről előadást fog tartani, a beogradi harmadik sebészkongresszuson indítványozni fogja, hogy az orvostársadalom kezdeményezésére *Jugoszláv liga alakuljon a rákbetegség leküzdésére*, a rákbetegség tanulmányozására és azoknak az okoknak kutatására, amelyek a rákbetegséget előidézik. Dr. Velickovic tudományos célokon kívül a liga feladatát abban szeretné kijelölni, hogy az emberbaráti feladatokat tüzzön maga elé: *állítson fel egy olyan intézményt, ahol a gyógyítható rákbetegségeken kívül a gyógyíthatatlan rákbetegeket is elhelyezhetők és gondos emberbaráti szeretettel ápolhatók.* A noviszadi orvos szerint a társadalom nagymérvű segítségnyújtására is számít és reméli, hogy mint külföldön, a jugoszláv társadalom hasonló nagy áldozatkészséggel fogja lehetővé tenni a ligaintézmény mielőbbi megvalósítását.

A vajdasági orvosszövetség szeptember 4-ikén, vasárnap dr. Velickovic-Szvinjarev Miladin elnökletével Becskerekben tartja meg ezidei közgyűlését és a szokásos napirendi tárgyakon kívül az alapszabályoknak oly módon való megváltoztatását kívánja, hogy ne Noviszad maradjon a szövetség székhelye, hanem a székhely megváltoztatható legyen. A szövetség legközelebbi székhelyül Szubotica és Becskerek vannak kiszemelve; a két városon kívül szóba jöhetnek még: Szombor, Pancsevo, Vrsac és Mitrovica.

A becskerekai közgyűlésen dr. Wilt Vilmos noviszadi orvos »A szabad or-

vosválasztás a kerületi munkásbiztosító-pénztáraknál« címmel előadást fog tartani, amelyben a szabad orvosválasztás mellett tör lándzsát, ami szerinte a munkásbiztosító pénztár tagjainak és az orvosok összességének érdekében áll. A fennálló rendeletek szerint a munkásbiztosító pénztárak minden 800—1000

tagjára kellene egy-egy orvosnak jutnia; Noviszadon megközelítőleg 60.000 tagja van a pénztárnak, mely azonban ezzel szemben csak tizenhárom orvost foglalkoztat.

A becskerekai orvosközgyűlésen a Vajdaság minden részéből sok orvos részvételére számítanak.

A szuboticai főispán rendezte az üzletzárást és a vasárnapi munkaszünetet

Szeptember elsején lép életbe az új szabályrendelet

Manojlovics Dusán, Szubotica város főispánja kedden délelőtt írta alá az üzletzárásokról és nyitásokról valamint a vasárnapi munkaszünetéről szóló szabályrendeletet, amellyel véglegesen rendezik ezt a régóta húzódó kérdést Szubotica város területén. Az 1111/1926. szám alatt kiadott szabályrendeletet a főispán az iparosok, kereskedők és munkások szervezetének meghallgatása után hozta meg és annak szövege a következő.

Köznapokon

1. szakasz: Szubotica város területén levő ipari és kereskedelmi vállalatok tekintet nélkül arra, hogy foglalkoztatnak-e segédszemélyzetet vagy nem, *nyitvatartanak reggel hat óra előtt és nem tarthatják nyitva üzleteiket este hét óra után, azonkívül délelőtt az üzletet zárva kell tartani.*

2. szakasz: A jelen szabályrendelet 1. szakaszától eltérőleg a következő üzletek délelőtt is nyitvatartanak: 1. Kávéházak, vendéglők, szállodák, nyilvános könyvtárak és tejesarnokok. 2. Cukrászdák. 3. Dohánytözsdék. 4. Újságárúsító üzletek. Más üzletek csak a következő esetekben lehetnek nyitva délelőtt: a) Amikor a munkát délelőtt feltétlenül meg kell hosszabbítani, hogy a levegő behatásának kitett áru romlása megakadályoztassék; b) az országos vásárok napjain vagy hetivásári napokon.

Ezzel szemben az üzlettulajdonosok kötelesek a munkát üzletükben úgy megszervezni, hogy a segédmunkásszemélyzet feltétlenül megkapja jelen szabályrendelettel előírt pihenését a munkaidő folyamán.

3. szakasz: Az összes ipari üzletek nyitvatartanak: a) Május 1-től szeptem-

ber 1-ig délelőtt 7—12 óráig és délután fél 3—7-ig; b) szeptember 1-től május 1-ig délelőtt fél 8—12-ig és délután 2—7-ig.

4. szakasz: A 3. szakasztól eltérőleg 7—12-ig és 3—6-ig tartandók nyitva a következő üzletek: kovács, lakatos, kazán, grafikai, tisztító, fehérenemű mosodák és a fém, fa és bőrfeldolgozó vállalatok.

Mészáros, hentes és péküzletek nyitva tarthatnak: a) Május 1-től szeptember 1-ig délelőtt fél 7—12-ig és délután 4—7-ig; b) szeptember 1-től május 1-ig délelőtt 7—12-ig és délután fél 4—7-ig.

5. szakasz: Az 1. és 3. szakasztól eltérőleg a kávéházak, vendéglők, szállodák, cukrászdák és dohánytözsdék tulajdonosai korlátozás nélkül nyitva tarthatják üzleteiket, amennyiben ez nem ellenkezik a helyi rendőrhatalóság rendelkezéseivel.

6. szakasz: Az összes kereskedelmi üzleteket nyitvatartják: a) Május 1-től szeptember 1-ig délelőtt 7—12 és délután fél 3—6-ig. Szeptember 1-től május 1-ig délelőtt 8—12-ig és délután 2—7-ig.

Vasárnap és ünnepnapokon

7. szakasz: Szubotica város területén az összes ipari, kereskedelmi és gyári vállalatok kötelesek üzleteiket vasárnap és ünnepnapokon egész nap zárva tartani.

8. szakasz: Vasárnapon kívül ünnepnapoknak számítanak az összes állami ünnepnek, valamint Urnapja és a szerb vízkereszt (Bogojevenije). Karácsony, húsvét és pünköszt vasárnapján az üzletek déli 12 óráig tarthatók nyitva.

9. szakasz: A 7. szakasztól eltérőleg

egész napon át nyitva tarthatók a következő üzletek: 1. kávéházak, 2. vendéglők, 3. szállodák, 4. fényképész műtermek, 5. temetkezési vállalatok, 6. Élelmiszer és állat vagy más áru szállító vállalatok, amelyeknek állami vagy önkormányzati hatóságoktól rendelésük van, 7. újságárudák, 8. cukrászdák, 9. mozik és hasonló vállalatok.

10. szakasz: Azok a vállalatok, amelyek munkája természetüknél fogva szakadatlan, illetve a lakosság részére feltétlenül szükséges, egész napon át dolgozhatnak és pedig: 1. a villanytelepen, 2. vasúti gyárakban, amennyiben rendelésük van állami vagy polgári hatóságoktól, 3. jéggyárakban, amelyeknek különben joguk van a jéget eladni és szétküldeni, 4. nyomdai vállalatoknál, ha rendelésük van a hatóságoktól és 5. malmokban.

11. szakasz: A dohánytözsdéket délután három óráig nyitva kell tartani.

12. szakasz: Vasárnap és állami ünnepkor délelőtt 10 óráig nyitva tarthatók: 1. a pék és kenyéruzletek és 2. a tejesarnokok.

13. szakasz: Vasárnap és állami ünnepkor déli 12 óráig nyitva tarthatók: 1. a borbélyüzletek és 2. a virágüzletek.

14. szakasz: A piacokon élelmiszerek és virágok délelőtt tíz óráig árusíthatók. A húsfarások és mészáros, valamint hentesüzletek nyáron június 1-től szeptember 15-éig délelőtt kilenc óráig árusíthatnak.

15. szakasz: A fentebbi előírásoktól eltérőleg az összes ipari és kereskedelmi üzletek nyitvatartatnak a következő esetekben: a) amikor országos vásárok vannak, b) Karácsony és újév előtti utolsó vasárnapon.

16. szakasz: Az összes kihágásokban a szuboticai városi rendőrség ítélkezik a fennálló törvények értelmében.

A szabályrendelet közzététel napján lép életbe és ezzel egyidőben megszűnik minden más ellenkező rendelet.

Szubotica, 1927 augusztus 30-án, Manojlovics Dusán főispán.

A főispán a rendeletet megküldte a rendőrségnek, ahol Turanov Lázár rendőrkapitány, a kihágási osztály vezetője van megbízva a rendelet végrehajtásával.

A rendeletet a rendőrség szeptember 1-én fogja hivatalosan publikálni és így az szeptember 1-én lép életbe.

Ezzel végre megszűnnek az eddigi bonyodalmak, amelyek e kérdés körül támadtak.

Szegények kincse

Irta: Illés Endre

Zsófi néni nagy-nagy harca a Pénzzel azon a tavaszon kezdődött, amikor a szőke, kékszemű kislány, a kilencéves, pesti kis unoka lejött husvétolni nagyszüleihez: az állomásfőnökhöz.

A régi házat beragyogta a vidám nap-sütés s a komoly szobákat felverte a hancurozás lármája. A kislány, mint egy kíváncsi, fürgő, kis cica, egy-kettőre bekalandozott mindent. Kibukkantott a ház elé, átkutatta az udvart s benézett meg a konyhára is.

Zsófi néni éppen mosogatott.

— Juj, kisasszonykám, de szép maga! — Abbahagyta a mosogatást s egészen előrejött. — Taval karácson óta de megszépült!

— Igazán, szép vagyok?

A kislány nevetett, azután kacéran megperdült a sarkán s megrázta dus szőke haját.

— Várjon, Zsófi néni... ezért kap tőlem valamit!

S szelesen berontott a szobába, futában még az ajtót is nyitva hagyta. Lekapta a polcra összeszűrt iskolatáskáját — szigorú anyai parancsra ezt is el kellett hozni — kirángatta a francia nyelvtant s az avoir ige mellől előhalasztta ropogós kincsét: egy kékesen zöldre színezett, hosszukás papírdarabot. »Egymillió«, harsogta szemtelenül a reklámpénz. »Egymilliót takarít meg ha harisnyáját nálunk vásárolja« — szerénykedett alább a kisbetűs magyarázat.

A kislány diadalmasan meglobogtatta a papírost:

— Magának adom, Zsófi néni... egymillió!... Amiért olyan szépnek mondtok.

Kacagva kiszaladt.

És félperc múlva már el is feledkezett mindenről.

*

Hajtott a ju. gyöngyűlő szemű, öreg-

örög Zsófi néni állt a konyha közepén. Állt... állt... Oly szegény volt, hatvanegy éves már, töpörödött, foghíjas és ezerráncu. Cseléd, kiszolgáló, minden. Egész életében dolgozott s egész életében másoknak. Állt... teljesen magában. S minden eszébe jutott ebben a pillanatban.

Mindig csak egy darab pénz... Sohasem kettő, sohasem három... mindig csak egy! Azt mondják — millió!... De hiába mondanak rá akármit is... mégis csak egy darab! Egy... S ami egy — az nem lehet sok!

Öreg-öreg Zsófi néni... Iskolába nem járt, betűt nem ismert, a világban idegen volt. Kisémmizett, szomorú élete csak arra tanította meg: a három több a kettőnél. És az egy — az mindig a legkevésőbb.

*

Azért mégis eltette az »egy darab pénzt«. El a harmadik alsószoknyája hasításába. S visszalért az elmosatlan edények mellé.

*

Este azután elment a menyéhez.

— Te Julis...

— Na, mit akar már megen? Megcsalták? Meglopták? Mert csak akkor tud idegyünni... aztán óbégat itt reggelig!

A megtermett, kövérkés fiatalasszony kivörösödve ringatta a bölcset. Nem törődött vele, hogy a kendők alatt a kisfiú fölébred. Szombat volt, az ura késett a pénzzel... biztosan korcsmázik! S még ez az öreg seprű is idejön... megint csak a fia pártját fogja... Elkecserepedve pattogott hát tovább.

— Mert illen bolondot, mint maga... még nem láttam!

De az öregasszony ezuttal nem sirt nem panaszkodott, nem berzenkedett csendesen kérdezte:

— Te, Julis... mennyi pénz az: egymillió?

Valami mégis furta... furdalta... A szó olyan különös volt, a papír is oly

szokatlanul nagy. Hátha... hátha... És kíváncsian nézett a menyére.

— Egy millió?

A fiatalasszony felállt, kinézett az ajtó elé — talán jön már az ura. Onnan kívülről felelt csak vissza:

— Egy milom? És mit törődik maga vele? Ugysem lesz soha annyi péze. Egy millió... Azért akár egy bornyut is vehetne már...

Zsófi néni felállt, a hangja reszketett.

— Te Julis... te... azt mondd egy bornyut? És... — Elkapta a köhögés: nehezen, csunyan köhögött — És... és mondd... ha egy darabban van a pénz... akkor is egymillió? — Aggodalmasan megállt — Akkor is megér egy bornyut?

A fiatalasszony kiállt egészen az uca közepére: úgy nézett fel s alá. De nem jött senki. Visszament hát a házba s minden mérgét az anyósára záporoztatta.

— Na, illen számár is csak maga lehet... Egy darab... több darab... mintha az nem volna mindegy!

Zsófi néni türelmesen és alázatosan állt a szoba közepén. Állt, mint egy mártír. Nem szólt egy szót sem, ringatta a bölcset és gondolkodott. Azután lehajolt kendők alatt alvó kis unokájához és megdicsőültlen sugta a fülebe:

— A tiéd lesz!

*

Egy darab pénz, meg egy darab pénz — az kettő. De így még hamarabb elfogy. Három sohasem lesz belőle.

Hatvanegy év alatt nagyon megtanulta ezt Zsófi néni. Hatvanegy évig nem is volt semmije.

De a millióval másképp volt, a millióhoz ragadt, tapadt a többi papíros. És Zsófi néni nem volt sem éjtele, sem nappala. Létott, futott, koplalt, megalázkodott, könyörgött. És dolgozott... dolgozott... Harcban, irtózatban, nagy harcban állt a Pénzzel. És ha már meg-

állt volna, ha úgy érezte, már nem bírja tovább: ott volt a millió. Mint egy felkiáltójel. Parancs. Tovább kell dolgozni... tovább rongyoskodni... tovább alázkodni... tovább gyűjteni... A millió kérelhetetlen volt.

És Zsófi néni nem vett össze ruhára valót, nem vett télen cipőt, nem vett a tavaszi esőkben kendőt. Nem vett semmit. Nem evett, nem ivott, nem költött. Csak a pénzt gyűjtötte. Mert sok kell... nagyon sok kell...

*

És lassan-lassan össze is gyűlt az a sok pénz: volt kicsi papírosa és volt nagy, volt barna, volt szürke, volt zöldes, mindenféle nagyságu, mindenféle színű. Sok-sok darab. És Zsófi néni úgy érezte: már elég. Az életből is, a pénzből is.

Szegény Zsófi néni... A sok papír már el sem fért a harmadik szőnyaga hasításában. Az a kis vászonzacskó is kicsinynek bizonyult, amit a szőve fölött hordott. Odaadni sem merete... Érszényt kellett venni.

*

— Adjon egy erszényt Rózentál!

És a fürgő, falusi, kis boltos adott... Csinos, takaros, szép erszény volt. Bőrből való. Bele is fért volna abba minden... de nem maradt már semmi. A sok-sok darab pénz ráment mind az erszényre. A meg nem evett étel, az el nem viselt ruha, a meg nem örzött egészség, a nevetésesen szomorú, apró koldusfillérek. Zsófi néni egész kisémmizett-bőjtös élete. Csak éppen egy maradt — a millió.

És a boltos mosolyogva csusztatta a kékeszöld kis papírost a vadonatúj erszénybe. És Zsófi néni megdicsőülve tette a nagy-nagy ajándékot a kis unokája bölcösjébe.

A vadonatúj erszényben életének eredményét: a szegények kincsét.

A milliót — a semmit.

Négyezer ember ünnepelte Vrsacon Sztankovics földmivelési minisztert

„A regionális és vallási jelszavakon alapuló pártoknak nincsen létjogosultságuk” — mondotta Sztankovics miniszter — Az adóegységesítést, az agrárreform végleges rendezését és a földmives hitelek kiutalását tekinti a kormány legfőbb feladatának

Szubotics igazságügyminiszter vasárnap a Tiszamelléken tart gyűléseket

Vrsacról jelentik: Sztankovics Szvetozár földmivelési miniszter, a hivatalos radikális párt listavezetője, a Dél-hánáthba érkezett, ahol személyesen vevő részt a választási agitációban. Sztankovics minisztert utközben mindenütt meleg ünnepségekben részesítették a lakosság. Vrsacon már kora reggel megjelentek az utcák a miniszter érkezésének híreire és talpon volt az egész város. A lakosság nagy tömegekben vonult ki a Főterre és hosszú sorban helyezkedett el azon az utvonalon, amelyen a miniszter be fog vonulni a városba. A házakat felfogózták, diadalkapukat állítottak fel és ünnepi külsőt öltött a város.

Reggel kilenc órakor Jovanovics Szvetolik polgármester és dr. Jaga Velimir Vrsac város hivatalos jelöltjének vezetése alatt kivonult a főbörzse főnyi közönség az állomáshoz, ahol a vrsaci Hochstrasser-féle német zenekar várta a minisztert, míg a ritisevői, kustili és szeleusi román falusi zenekarok az uttest különböző helyein térzenét adtak. Sztankovics miniszter autóját azonban nagy késéssel csak délután érkezett meg Vrsacra, ahol Jovanovics Szvetolik polgármester fogadta a város polgársága nevében és magas szárnyalású beszédében üdvözölte. Sztankovics miniszter rövid beszédében válaszolt, azután megindult a menet a város felé. Sztankovics miniszter Jovanovics polgármester kíséretében a város négyesfogóján hajtotta a menet élén a szerb, német és román lovashandériumtól és a fogatok hosszú sorától kísérvé.

A városháza közgyűlési termében a város kiszélesített tanácsa ünnepi közgyűlés keretében üdvözölte a minisztert, aki Jovanovics polgármester beszédére szerb és német nyelven válaszolt. Innen a **Kuditek-táncintézet** balkonjára mentek ahol már türelmetlenül várta a több mint **négyezer főnyi közönség** a népgyűlés megkezdését. Amikor Sztankovics miniszter megjelent a balkonon, a nagyszámú közönség szünni nem akaró óvációban tört ki és csak hosszas várakozás után kezdhették meg a szónokok beszédeiket.

Elsőnek Brasován Gyuró, a hivatalos radikális párt elnöke szólt fel. Megnyitotta a gyűlést és üdvözölte a város és járás polgársága nevében a minisztert.

Az első bánati miniszter

— A **jelszabadulás óta** — mondotta Brasován — **Sztankovics miniszter az első bánati reszortminiszter, aki is ismeri a bánati nép helyzetét és panaszait**, hiszen itt élt közöttünk. Mint földmiveléssel foglalkozó ember ismeri a vajdasági földmivesek bajait és ő hivatott azokban nehézségek helyzetünkön segítsen.

Ezután Sztankovics Szvetozár miniszter lépett a balkonra és megkezdte program beszédét.

— A kormány első és legfontosabb programja — kezdte meg beszédét — a közállapotok konszolidálása és az állam és a nép érdekében a jólét megteremtése. Ezt pedig csak munkával, renddel, törvényszerűséggel, józan pénzügyi és gazdasági programmal lehet megvalósítani.

— A jövő parlamentnek első és legfontosabb teendője a törvények egységesítése lesz.

— A Vajdaság pénzügyi és gazdasági köreit a legjobban érdeklő kérdés, amelynek megoldását most már tovább halogatni nem lehet.

Az adók egységesítése

— Köztudomású tény az, hogy az országban ma a Vajdaságban fizetik a legtöbb adót, mert azokat az 1916. évi magyar törvény alapján vetik ki. Tudjuk azonban, hogy abban az időben Magyarország pénzügyi krízis volt és sok új adóemet vezettek be. Ezeknek nagy részét most már Magyarország megszüntették, nálunk azonban még mindig fenn állnak. Huszonöt körül van azoknak az adóemeteknek a szá-

ma, amelyekkel a vajdasági nép meg van terhelve. Az adóemeteket fenntartották, az adminisztrációt azonban megváltoztatták és így következhetett azután be az, hogy ma hat évre visszamenőleg vetik ki az adókat. Ebben a kérdésben mint képviselő 1925 óta harcolt indítottam és néhány képviselőtársam segítségével lényeges könnyítéseket vittünk keresztül és **sikerült elérnem azt, hogy a harminc százalékos jövedelmi pótdadót és a betegpótlási pótdadót megszüntették, ami a Vajdaságban kétszázmillió megkönnyebbülést jelentett.**

Általános könnyebbülésről azonban szó sem lehet addig, amíg az adók egységesítése nem történik meg.

— Egy ilyen fontos törvényt gyenge kormány nem tud megvalósítani. Ennek pedig létrehozatala a Vajdaságnak legfontosabb érdeke és amikor ilyen életbevágó kérdésről van szó, mi vajdaságiak egymással szemben harchan állunk, a helyett, hogy valamennyien összefognánk. Ha mi vajdaságiak mindnyájan a radikális pártba csoportosulnánk megmutatva erőnket, könnyen kivívhatnánk azt, amit mindnyájan akarunk. Össze kell most tartanunk a Vajdaság népének és akkor terheinken is könnyíteni tudunk.

— A másik igen fontos vajdasági kérdés

az agrárreform végleges rendezése

Ez a kérdés eddig csak rendeletekkel volt érintve. Bár ezeket a rendeleteket törvényesítették, még mindig ideiglenes jellegűek és végleges törvényre várunk. Az idő már megérett arra, hogy az agrárreform ügyét egyszer és mindenkorra véglegesen rendezzük és levezényeljük a napirendről. Minden földet, amit a nép kapott, telegkönnyűleg is az új tulajdonos nevére kell elkönyvelni, mert a mai helyzet az országra és a tulajdonosra egyaránt káros. Az, aki a földet kapta most még nem műveli meg kellőképpen, mert sohasem tudja, hogy nem veszik e tőle, vagy nem cserélik-e ki. Nem tud pénzhez jutni, mert még mindig nem az ő tulajdona, nem tud befektetéseket eszközölni, ami mind a termelésnek a kárára megy. Ha ezt a mai helyzetet megszüntetjük, a termelést fogjuk fokozni, ami nagyban hozzájárul majd a mai nehéz gazdasági helyzet szanálásához.

— Jól tudom, hogy az ország földmives népe nagyon nehéz helyzetben van és halaszthatatlanul szükséges a földmivelési hitel kérdésének a megoldása. Erre a célra egyelőre százötvenmillió áll a Földmivelők Hitelintézetnek, rendelkezésére, amit a szövetségek útján négy délkezejükre bocsátani.

Ezt a kölcsönt azonban csakis új beruházásokra szabad majd felhasználni, régi adósságok fizetésére nem fordítható.

— Ez azonban a helyzet szanálására nem elegendő, mert a földmives nép el van adósodva és 25—15 százalékos kamatok vesztéyzetetik mezőgazdaságunkat. Az ország földmivelő népe több mint hárommilliárd adóssággal van megterhelve, ami után ilyen magas kamatot kénytelen fizetni. A helyzetet átlátva tárgyalásokat folytattam a pénzügyminiszterrel egy nagyszabású kölcsön felvétele tárgyában, amelynek segítségével elérhető lesz a földmives nép megmentése.

Az angol adósságok rendezése után igen sok külföldi kölcsönajánlatot kaptunk, a mit igénybe kell vennünk, hogy a földmivelőknek 6—8 százalékos kölcsönt adva lehetővé tegyük, hogy ezektől az elviselhetetlenül drága kölcsönöktől megszabaduljanak.

— Közbenjárásomra eltörölte a kormány az eke behozatali vámját, miáltal négyszáz dinárral lett olcsóbb az eke és megtertem a szükséges lépéseket a szuperfoszlát vámtmentése érdekében is. Ennek következtében 19 milliárdal lesz olcsóbb a műtrágya.

Munkaalkalmat a népnek!

— Az ország egyik legjobb termé-

nyéből a kukoricából az idén kevés termelt. Ennek következtében a kormány elhatározta, hogy

a földműves nép részére munkaalkalmat biztosít.

Nagyszabású építkezések kezdődnek. Folyószabályozási, vasut és utépítési munkálatoknál lesz munkaalkalom, amiből az államnak és a népnek is nagy haszna lesz.

— Kötelességemnek tartom, hogy a vrsaci borvidéken néhány szóval a bortermeléssel is foglalkozzak. Bortermelésünk az utolsó években súlyos krízisben van, aminek oka a termelési költségek nagysága. Drága termelés mellett kevesebb bor terem. Régi összeköttetéseiket a termelők elvesztették. Most minden igyekezetünkkel új összeköttetéseket kell teremtenünk, hogy bortermelésünket rentábilis körülmények között elhelyezhessük. Ebben mindig segítségére leszek a szőlőtermelőknek, akiknek azt ajánlom, hogy

az egész Bánát és Bácska területén bortermelési szövetségekbe tömörüljenek,

mert csak így tudják érdekeiket kellőképpen megvédeni. Meg kell teremteni a termésnek az utját a külföldre, ennek azonban egyik legfontosabb alapfeltétele hogy a termelők

ne a termelés mennyiségére, hanem annak minőségére fektessék a fősúlyt,

mert a külföld csak kitűnő minőségű borokat keres és a nagy konkurrenciával szemben csak így tudunk megállni.

— Minden igyekezetemmel azon leszek — és bízom abban, hogy el is fogom érni — hogy

a bor szállítási tarifáját mérsékeljék és hogy a vajdasági bortermelők is tarifális kedvezményben részesüljenek.

Ezzel azután elérhető lesz, hogy a kiviteli költségek csökkenjenek.

A radikális párt egysége

— A radikális pártban már hónapok óta helesz ellentétek voltak. Egy kisebb alig husz-harminc főnyi csoport terrorizálni akarta az egész pártot és ránk szerettek volna erőszakolni akarataikat. Többben voltak ezek között nem egészen tisztakezü emberek, akik már parlamenti bizottság előtt állottak. Mi azonban újja-építő munkát kezdünk. Mindent, ami a pártban rossz volt, kiküszöböltük és csak azt tartottuk meg, ami hasznos, ami jó. Jelszavunk a radikális párt egysége és azt meg is teremtik. **Nincsenek radikális frakciók, nincsenek pasicsavácok, nem ismerünk centrumot, vagy antipasicsevódot, mi egyedül csak radikálisokat ismerünk**, a párt egységét fenn fogjuk tartani és arra a nivóra akarjuk felemelni, amelyiken a radikális párt azelőtt volt. Nem csoda, hogy megrázkódtatások érték a pártot, ezeket azonban át fogjuk hidalni. **Az egységért küzdünk**, mert csakis a radikális párt van hivatva arra, hogy miként ezt a nagy államot megteremtette, az országot a konszolidáció útjára vezesse.

— A regionális és vallási jelszavakon alapuló pártoknak nincsen létjogosultságuk. A legfényesebb bizonyítéka ennek az, hogy Spaho Mehmed, aki vallási organizációt tartott fenn egy évvel ezelőtt, pártjával belépett a demokrata pártba és hogy

Korosec szlovén pártjával felénk fordult és be fog lépni a radikális pártba. Rövidesen be fog következni, hogy az összes regionalista és vallási pártok a nagy pártokba fognak belépni, továbbá erre a sorsra jut majd Pribicevics és Radics pártja is, valamint a földmives, német és magyar pártok is.

kiknek ereje fel fog örölni az állandó harchan, amit a nagy pártok ellen mindig győzelem reménye nélkül folytat-

kénytelenek. Ezek mind be fognak olvadni idővel a nagy pártokba.

A mai kormánykoalíció valószínűleg a választások után is fennmarad, a radikális—demokrata—Korosec-koalíció fogja képezni a kormányzás gerincét.

Jó barátságot Romániával

A földmivelési miniszter beszéde után dr. Jaga Velimir Vrsac város és járás jelöltje tartotta meg nagy érdeklődés mellett programbeszédét.

— Vrsac és környéke igen nehéz helyzetbe került a határmegállapítás következtében. Törekedni fogunk azonban, hogy ez a határ csak politikai választással legyen, az iparnak és a kereskedelemnek azonban nem szabad utját állja.

A szomszédos Romániával jó viszonyban akarunk élni és a forgalmat megkönnyíteni

és így azután elérhető, hogy gazdánk jó munkásokat és iparosaink jó vevőket kapjanak.

— Jugoszlávia összeköttetését a külfölddel állandóan mélyíteni és vasúti forgalmunkat sürgősen javítani kell. Ha a pansevói hid elkészül, akkor az első teendők az lesz, hogy a

Bánátban Becskerek és Vrsac vasúti vonalát kijavítsuk és gyorsvonalná alakítsuk át.

— Ennek nemzetközi forgalomban is óriási jelentősége lesz. Most a gyorsvonalat Beogradból Noviszadon és Szuboticán át kénytelen Bukarestbe közlekedni. Ha azonban elkészül a pansevói hid, akkor ez az igen fontos nemzetközi vonal több száz kilométerrel lesz rövidebb és a Bánáton keresztül fog vezetni.

A tartományi székhely

— A dunamelléki oblast székhelyével Szmederevóval az összeköttetés a lehető legrosszabb. Ezen is javítani fogunk és tekintettel arra, hogy Szmederevó túlságosan kicsi arra, hogy a tartományi hivatalokat befogadja.

ha nem sikerülne a tartományi székhely Vrsacra való áthelyezése, néhány hivatalt okvetlenül át fogunk helyezni,

hogy ezáltal megkönnyítsük Vrsac lakosságának mindennapi életét.

— **Az átszervezett radikális párt rendszerváltozást jelent.** Célnk mindennel, ami a múltban rossz és helytelen volt, szakítani, dolgozni és az ország érdekében jobbat alkotni. A radikális párt az egyetlen, amelyik átment ezen a reorganizáción. A többi pártok kritikábi tudnak, dolgozni és jobbat teremteni azonban nem és elfelejtik, hogy valamennyien voltak kormányon és amikor ott voltak, egyik sem igyekezett a rendszeren változtatni. Ezek csak a régi rendszert hozták vissza.

Végül Zvötter József német és Mihajlovics Panta román nyelven ismertette a kormány és Sztankovics miniszter programját.

Délben nagyszabású bankett volt a miniszter tiszteletére.

Radikális nagygyűlés Paulison és Ulyman

Vasárnap délután négy órakor Vrsac elővárosában, Paulison tartottak a radikális nagygyűlést, amelynek keretében Sztankovics Szvetozár miniszter is felszólt. A gyűlést nagy számú közönség hallgatta végig és hosszantartó ünnepségekben részesítették. Sztankovics miniszter itt főképpen agrárkérdésekről beszélt.

— Ha az agrárreform kérdése véglegesen rendezve lesz — mondotta a miniszter — akkor az árvízveszedelem leküzdése érdekében sokkal könnyebb lesz ármentesítő társulatokat is létesíteni. Akkor az új gazdának lesz hitele, lesz kedve dolgozni és akkor érdeke lesz neki, hogy áldozatokat is hozzon az ármentesítés érdekében.

Rövidesen kiírják a községi választásokat

Sztankovics miniszter Ulyman is nagyszabású beszédet mondott, amelynek keretében bejelentette, hogy

a kormány a közel jövőben kiírja a községi választásokat.

— Ezt a kérdést tovább halasztani nem lehet — mondotta — és itt van már az ideje, hogy a községi választásokat is megtartsuk. Ezáltal elérjük majd, hogy olyan emberek fognak a községeket vezetni, akiket a nép bizalma emel erre a helyre, érdemes polgárok veszik a kezükbe a közügyek vezetését. Általános érdek, hogy megálljon már az a helyzet, amikor állandó személyi változásoknak van kitéve a községek vezetése és itt van már az ideje, hogy

veget vessünk az anarchiának, ami a községekben uralkodott. A választásokat a közeljövőben kiírja a kormány és azokat három hónapon belül okvetlenül megtartjuk.

Az ulymai gyűlés után a földművelésügyi miniszter visszatért Vrsacra.

Az első magyar nyelvű népgyűlés Vrsacon

A demokrata párt a vrsaci magyar választóközönség részére gyűlést tartott, amelyen Georgievics Joca magyar nyelven ismertette a demokrata párt programját. A gyűlésnek érdekességet kölcsönöz az a tény, hogy évek óta ez volt az első politikai gyűlés Vrsacon, amelyen magyar nyelven tartottak beszédet. Georgievics Joca Jabukán is megtartotta programbeszédét, ahol hosszasan beszélt a kisebbségi kérdéstről.

A kisebbségek jogait nem szabad részletekben, kégyként megadni. Az őket törvényesen megillető jogok nem szorulnak elismerésre, hanem a törvényeket a gyakorlatban is végre kell hajtani. Ha a demokrácia kerül uralomra, akkor minden magától megadatik, amiért ma küzdeni kell.

Debeljacsnán és Kovačevićnán is nagy sikerrel tartottak gyűlést a demokrata és a nagyszámú közönség érdeklődéssel hallgatta végig Georgievics Joca beszédét.

Letartóztattak egy hatinai urnaórt

Névtelen feljelentés alapján a hatinai csendőrség házkutatást tartott Martaliés József földművesnél és egy revolvért találtak lakásán, holott nem volt ígyverviselesei engedélye. A házkutatás megejtése után a csendőrség Martaliésot, aki a munkás és parasztszövetség hatinai urnaőre, a szombori ügyészség fogházába szállította.

Lalosevics Jócó az odszaci és a kulai járásokban

Szomborból jelentik: Dr. Lalosevics Jócó, a hivatalos radikális párt kulai és odszaci járási jelöltje vasárnap és hétfőn az odszaci járás több községében tartott jól sikerült népgyűléseket. Így Ruszki Kereszturon, Odszacin, Karavukovón, Filipovón és Parabutyon. A gyűléseken dr. Lalosevics többszáz választó előtt tartott nagyhatású beszédet. Parabutyon Miser Márton földbirtokos az ottani Kulturbund megalapítója mondott Lalosevics után temperamentumos beszédet, amelyben megindokolta, hogy miért lépett ki a német pártból és a többi német választókat is felhívta, hogy a saját érdekében támogassák a radikális pártot. Dr. Racić Szima, a szombori járás jelöltje vasárnap és hétfőn Monostoron és Szarajevon tartott népgyűlést. Hétfőn este Bezdában az iparos és a munkáskörben tartott többszáz hallgató jelenlétében értekezelte.

Tizennégy német választó-gyűlés a Bácskában

A német párt szombat és vasárnap tizennégy bácskai községben tartott választási agitációs gyűlést, amelyeken Schunacher Sámuel, dr. Moser János és Tübel József jelöltek mondtak beszédeket. Ezek a gyűlések a kulai járásban Kucurán, Torzsán, Novi- és Sztari-Vrbaszon, Kulán és Crvenkán, a palánkai járásban pedig Tovarisevón, Novapalánkán, Obrovacon, Plávnán, Novoszelón, Bukinban és Novagajdobran voltak. Ezekon kívül a német párt Szlavóniában és a Szerémségben több választói gyűlést tartott.

Sztankovics Szvetozár vasárnap mondja el Noviszadon programbeszédét

Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszter, a noviszadi kerület radikális párti listavezető vasárnap mondta el programbeszédét Noviszadon.

Radikális-magyarpartii gyűlés Beeskereken

Beeskerekről jelentik: A radikális párt is a magyar párt vasárnap nagygyűlést tart Beeskereken. A gyűlést a Rózsakávéház udvarán fogják megtartani és azon dr. Nincsić Memesilo volt külügyminiszter, valamint dr. Vrády Imre fognak beszédet mondani.

Szubotics Dusan a tiszamenti magyar községekben

Sztrilics Béla, a topolai és szentai járás radikális jelöltje — mint Beogradból jelentik — kedden kihallgatáson volt Vukicsevics Velja miniszterelnöknel,

majd Szubotics Dusan igazságügyminisztert kereste fel. Értesüléseink szerint Szubotics igazságügyminiszter vasárnap a Tiszavékre utazik és Adán, Molon, Sztarakanizsán, Martonoson, Horgoson tart agitációs gyűléseket. Az igazságügyminiszter fogadtatására valamennyi községben nagy előkészületeket tesznek.

Szubotics Dusan kíséretében lesznek Sztrilics Béla, Strelicky Dénes és Vujics Száva járási jelöltek.

Három rekordot javítottak az országos atlétikai bajnokságokon

A vajdasági krekkek távolmaradtak a versenyről

Zagrebból jelentik: A jugoszláv könnyű atlétikai szövetség ezévi bajnoki versenyét most tartották meg Zagreb-ban. Bár számos »nagy ágyú«, így a beeskereki Ambrózy és Jovanovics utiköltségfedezet hiján kénytelenek voltak távolmaradni az ország legnagyobb atlétikai versenyén, mégis helyenként igen érdekes küzdelmekre, sőt néhány rekordjavításra is került a sor. A verseny részletes eredményei a következők:

100 méteres síklfutás: 1. Dr. Perpar (Primorje, Ljubljana) 11.2 mp. 2. Helebrant (Hask). 3. Stepisnik (Ilirija, Ljubljana).

200 méteres síklfutás: 1. Dr. Perpar 23.6 mp. 2. Jannicki (Hask). 3. Rezek (Ilirija).

400 méteres síklfutás: 1. Rittig (Hask) 14 mp. 2. Krajačević II. (ASK Zagreb). 3. Butkovic (Hask).

800 méteres síklfutás: 1. Krajačević 2:06. 2. Furlan (Primorje). 3. Schneller (ASK).

1500 méteres síklfutás: 1. Kummer (Marathon Zagreb) 4:23. 2. Predanic (ASK). 3. Thaller (Hask).

5000 méteres futás: 1. Slapnicar (Primorje) 16:46.2 (országos rekord). 2. Koren (Gradjanski Zagreb). 3. Vedris (Hask).

110 méteres gátfutás: 1. Kállay I. (Hask) 18.6; 2. Kállay II. (Hask). 3. Jannicki (Hask).

4x100 méteres staféta: 1. Hask 45.6 mp. 2. Ilirija. 3. ASK.

400+300+200+100 méteres staféta: 1. Hask 2:07.6 mp. 2. ASK. 3. Ilirija.

Gerelyvetés 1. Messner (Hask) 5559 cm. (országos rekord). 2. Gaspar (ASK). 3. Hebrant (Hask).

Dizkosvetés: 1. Gaspar 3526 cm. 2. Meszner. 3. Slamics (Primorje).

Súlydobás: 1. Gaspar 1155 cm. 2. Krajačević. 3. Leandrov (ASK).

Rudográs: 1. Ferkovic (Hask) 352 cm. (országos rekord). 2. Plavics (Szombori Sport). 3. Telesko (Pančevó).

Magasugrás: 1. Zgaga (Marathon) 173. 2. Jakupics. 3. Kállay.

Távolugrás: 1. Telesko 641 cm. 2. Kállay. 3. Leandrov.

Hármasugrás: 1. Jakupics 1303 cm. 2. Rezek. 3. Ferkovic.

A versenyen résztvevő klubok helyezkedése pontszám szerint:

1. Hask	69 ponttal
2. ASK	39
3. Primorje	19
4. Ilirija	14
5. Marathon	10
6. Pančevó	6
7. Szombori Sport	3
8. Gradjanski	3

UJ DIVATÁRU ÜZLETET

nyitott Holik Rezső közismert kereskedő Noviszadon, Kr. Aleksandra utcában. A cégtulajdonos a napokban érkezett haza külföldi üzleti utjáról és magával hozta az őszi szezon párisi és bécsi divatlágerjeit szövetekben és selymekben. A mélyen tisztelt hölgyközönség mindezeket a dusan érzéletesen szortírozott raktárban minden vételkényszer nélkül megtekintheti. Holik Rezső választékos készleteit a külföld legelismertebb vezető gyáraitól direkt importálta és így módjában van fellüden szolid áraival a hölgyközönségünk igényeit a legmesszebbmenően kielégíteni. 161

HIREK

A volt görög királyi pár átutazott Szubotican. György volt görög király és az exkirályné kedden délelőtt keresztül utaztak Szubotican. A királyi pár Bledből Bukaresztbe utazott. György király vonata Szubotican husz percet állt a pályaudvaron. Az exkirály a vonatból kiszállt és a társaságában levő Puzics gárdaőrrel tizenhét percig sétált a peronon és a pályatesten. A volt görög király vonata 12 óra 43 perckor folytatta útját Kikindán keresztül Bukarest felé.

A Népszövetség Jugoszláv delegációja szeptember 2-ikán indul Genf-be. Beogradból jelentik: A Népszövetség jugoszláv delegációja szeptember hó 2-ikán utazik Genf-be. Marinkovic külügyminiszter valószínűleg Bledből utazik Genf-be a Népszövetség ülészakára.

Személyi változások a Vajdaság közigazgatásában. Beogradból jelentik: A belügyminiszter Ognyanov Szvetozár dr. szubotici városi ügyész felmentette állásától. A szentai rendőrséghez alkápitánynak Manics Vojint, fogalmazónak Brasován Miletát nevezte ki. Kinevezték Beleszlin Boskót Teleskára jegyzőnek. Tasper Frigvest Odszacin járási számvevőnek, Jovanovics Zsárkó lugji jegyzőt elbocsátották, helyébe Nikolic Györgyöt nevezték ki. Dr. Grba Braniszláv sztarakanizsai polgármestert bánáti árvaszéki elnöknek, Mirkov Veljót Deliblátra jegyzőnek nevezték ki, míg Jovic Szevan eddigi jegyzőt elbocsátották. Pančevóra városi aljegyzőnek kineveztek Petkovic Vladislavot. Palánkára szolgabornak Makszimovic Nikola beeskereki főispáni tisztviselőt.

Az agrárrevízió bebiztosította Szentán munkáját. Szentánról jelentik: Az agrárrevíziós bizottság Szentán két héttel ezelőtt megkezdte működését dr. Santics Zdravko elnök és Radojkovic Zsivojin titkár vezetésével. Két hét alatt több száz telést, dobrovoljacot, csetniket és optánt vizsgált felül a bizottság és a betérített bizonyítványok alapján állapította meg minden egyes agrárreform érdekeltől, hogy jogosan jutott-e parcellához. A bizottság kedden megszakította munkáját és csak a választások után fognak tovább dolgozni.

Felhőszakadás és jégeső Szerémségben. Noviszadról jelentik: Szerémszki-Mitrovica felett hatalmas vihar vonult át, amely nagy károkat okozott. Több épület megrongálódott és a vasuti közlekedés is megakadt a nagy víztömeg miatt.

Nem találják az Alpesekben eltiint jugoszláv repülőket. Noviszadról jelentik: A petrovaradini repülőter parancsnokságának jelentése szerint a zürichi repülőversenyről visszatérő jugoszláv pilóták, Petrovics Zsivorád alezredes és Pajevics Dragutin főhadnagy kivételével Grácha érkeztek, ahonnan folytatták útjukat Zagreb felé, ahová szerencsésen megérkeztek. Az albesek felett eltiint repülőgépet, mint értesültünk, még nem találták meg és így mind erősebbé válik az a gyanu, hogy a gép lezuhant. Az osztrák hatóságok megtették az intézkedéseket a gép felkutatására, de kedd estig a repülőexpedíciók kutatása eredménytelen volt.

Két plébánia lesz Szomborban. Szomborból jelentik: A szombori római katolikus hívők között nagyarányú mozgalom indult meg, hogy Szomborban még egy római katolikus templomot építsenek és ezzel egyidejűleg második plébániát szervezzenek. Az új templomot a gradinai szállásosporton fogják felállítani.

Egy anya kérése. Egy hamburgi születésű asszony özvegy Ivanics Dánielné, született Eggers Luiza, akinél férje meghalt, két árva hagyva hátra arra kéri a közönséget, hogy juttassa álláshoz. Csak németül beszél és elvált nevelőnői állást egy vagy több gyermek mellé. A nyomortól mentené meg az, aki alkalmazást adna neki. Címe: Meisner-utca 161.

Szabadiábra helyezték az államellenes váddal terhelt sztarakanizsaiakat. A Bácsmegyei Napló megírta, hogy a csendőrség államellenes propaganda miatt letartóztatta Gyulai András és Posa Ágnes sztarakanizsai lakosokat. A letartóztatottakat bekísérték a szubotici ügyészség fogházába. A szubotici vizsgálóbíró kihallgatásuk után elrendelte ellenük a vizsgálati fogságot, amit a vádtanács is jóváhagyott. A szubotici vádtanács határozata ellen Ognyanov Szvetozár dr. ügyvéd felfolyamodást adott be a noviszadi felbbiteli bírósághoz, amely helyt adott a felfolyamodásnak, elrendelte Gyulai András és Posa Ágnes szabadiábra helyezését. Az eljárás ellenük továbbra is folyamatban van, de Gyulai András és Posa Ágnes kedden elbocsátották a szubotici ügyészség fogházából.

Tanítói áthelyezések a Vajdaságban. Szomborból jelentik: A vallás- és közoktatásügyi miniszter Popovics Iszó sztariszivaci tanfelügyelőt felmentette állásától. Sztariszivacra Leszkovác Gójkó tanítót iskolaigazgatónak nevezte ki. Prodanovics Darinka tanítónőt Topoláról Szrhobránba, Filipovics Jerka tanítónőt Podgoracról Novi Futakra, Mojics Száva tanítót Bácsmonostorról Boesárara, Kmety Mártont Bajsáról Szilbasra, Miljkovic Jerkát Brnyin-Vrhról Gornyi Konyukra, Kmety Emmát Bajsáról Szilbasra, Hanskova Milenát N.-Futakról Zemninkára, Szrgyevon Jovánt Bajsáról Szrhobránba és Rakin Pavicát Odszacinól Csakovácra helyezte át.

Német turisták szerencsétlensége Svájcban. Párisból jelentik: Két héttel ezelőtt Chamonixból mentőexpedíció indult el, hogy felkutasson két német turistát, akik napok óta vezetőjükkel együtt nem adtak életjelet magukról. Tizenegy napi keresés után egy hegyszakadékban magas hőréteg alatt megtalálták a turistákat, akik mind a hárman meg voltak fagyva. Az egyik turista Grünwald kölni orvos, a másik állítólag egy német tábornok fia, a harmadik áldozat pedig a turistavezető.

Heten kísérlik meg a La Manche-csatorna átúszását. Londonból jelentik: A kedvező időjárás kicsapta a csatornára az uszókát. Cap-Gris-Neznel start-hoz álltak a nemzetközi uszók, hogy átússzák a La Manche-csatornát. Hétfő este kilenc órakor volt az első start. Ketten indultak: a dán Jensen Edith és Miss Harding, angol uszóbajnok. Tíz óra tíz perckor startolt Miss Mac Liffen és azután már negyedóránként indították utnak a többi versenyzőt, összesen hét uszót.

Kitüntetett lutaki tüzoltók. Noviszadról jelentik: A sztarifutaki tüzoltóság, amely a Vajdaság egyik legregibb tüzoltószervezete, vasárnap osztotta ki tagjai között a szolgálati érmeiket. Ez alkalomból a futaki templomban istentisztelet volt, mely után Pintács József főparancsnok, harmincöt tüzoltó mellére feltűzte a szolgálatukért jutalomképp adományozott emlékérmeket. Az ünnepély társaságával végződött, amelyen dr. Kovacevics György noviszadi főszolgabíró is résztvevett.

Uj semmitőszéki bíró. Noviszadról jelentik: Öfelsége a király dr. Savkovic Jovan noviszadi felbbiteli bírósági tanácselnököt, a noviszadi semmitőszékhez bíróvá nevezte ki.

Ismét kapnak természetbeni fát a tanítók. Szomborból jelentik: A közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a tanítók részére természetben járó fűtőanyagot, amelyet a miniszterium 1927 május 2-ikán kelt rendeletével megvont, ismét ki kell utalni. A rendelet szerint a nős tanítók négy öl fát, a nőtlének két öl fát kapnak.

Halálozás. Szomborból jelentik: Hétfőn temették el Szvetozár-Mileticsen a Csernyus-család sirboltjában Csernyus Pált Bácsbodrog vármegye nyugalmazott tiszti főügyészt. Csernyus Pál évtizedekig állott a megye szolgálatában. Az impériumváltozás után Budapestre költözött és pátyi birtokán gazdálkodott. Hosszu ideje szívbaj gyötört, amely augusztus hó 25-ikén halálát okozta hatvanhárom éves korában. Halálát széleskörű rokonság gyászolja.

— **Tűz Telecskán.** Szomborból jelentik: Hétfőn este Telecskán kigyulladt Palatinus István gazda nádfődeles háza. A tűz hamarosan továbbterjedt és átsapott a ház mellett levő istállóra. A falu összesereglett lakosságának a tűzoltókkal együtt sikerült a tüzet lokalizálni. A padláson levő tiz métermáza buza elégett, az istállóban pedig két íó és egy tehén befulladt a nagy füstbe. A kár meghaladja a negyvenezer dinárt, melynek egy része biztosítás útján megtérül.

— **Tettenért betörők.** Noviszadról jelentik: Péter István és Kovács István plávnai lakosok kedden behatoltak Buziás Sztankó háskapetrovoszelői kereskedő lakásába. Időközben a gazda hazatért és rázarta a betörőkre az ajtót és értesítette a rendőrséget. A két tettenért betörőt elfogták és átadják a noviszadi ügyészségnek.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Változókéony idő várható helyenként esővel és lényegtelen hőváltozással.

— **Elnémult orgona.** Szentáról jelentik: Még a múlt év század végén ötvenhat hold földet adományozott. Ujjalusi András Maronos káplánja, a római katolikus hírközségnek a templom berendezésére. Ebből a bőkezű adományból gyönyörűen felszerelték a templomot, kegyesre, a lelkipásztorok misemondóruhát, a templom művészien festett ívegablakait az egész környéken páriákat ritkították. Az orgonát is mintegy husz évvel ezelőtt ebből az alaphól építették a híres pécsi orgonagyárban. A háborús érekeválás alkalmával az orgona legértékesebb részelt, az éresipesőveket is leszerelték és elszállították. Ettől az időtől fogva az orgona állandóan veszített zengzeter hangjából. Néhány nappal ezelőtt az orgona végleg felmondta a szolgálatot. Ekkor azután Werner Mihály, a község plébánosa, előterjesztést tett az egyházi felsőbb hatóságnak, kérve, hogy az Ujjalusi-alaphól restaurálják az elnémult orgonát. Előterjesztését azonban nem fogadják el, ezért a hírközségi képviselőtestület elhatározta, hogy deputációban kéri fel Budanovics Lajos püspököt, engedje meg, hogy az ötvenhat hold föld jövedelméből állítsák helyre az orgonát.

— **Fegyházból — fegyházba.** Noviszadról jelentik: A noviszadi ügyészségi fegyházból kedden szállították el Mitrovicára azokat a foglyokat, akiknek jogerőssé vált a fegyházbüntetésük. A szállítmányban voltak Jelics József sóvéi földműves, akit Jelics Tósi földműves meggyilkolásáért életfogytiglani fegyházra ítélték, azonkívül Jelics Tósoné, aki a gyilkosságra való felbujtásért tizenöt évi fegyházat kapott. Mitrovicára szállították Boskovics Steván noviszadi levélhordót is, akit levélpás miatt két évi fegyházat kapott, valamint a betöréses lopás miatt másfél évi fegyházra ítélt Toncsik Jankó petrováci községi hajdút, azonkívül Paralovics Galip boszniai származású földművest, kit betöréses lopásért három évre, végül Saresak Andriját, akit lopásért két évre ítélték.

— **Betörésre használták fel a zivatart.** Szomborból jelentik: Hétfőn éjszaka nagy zivatar vonult át Bezdán felett. A zivatar alkalmával a villanyvezeték megrongálódott és ezt az alkalmat ismeretlen tettesek felhasználták arra, hogy Leiter János földbirtokos házába betörjenek. A betörők ruhát fehéreműt és ágyműt vittek el. Leiter, aki a szomszédos szobában aludt, csak másnap vette észre a betörést, azonnal jelentést tett a csendőrségnek, amely a tettesek kézrekerítésére megindította a nyomozást.

— **Szabadlábra helyezték a gardinovcei postamestert.** Noviszadról jelentik: A gardinovcei postahivatal vezetőjét, Cseh Józsefet, mint jelentettük, letartóztatták és átadták a noviszadi ügyészségnek, mert a hivatalban tartott rovincsolás alkalmával pénzhíányt, a postamester lakásán pedig felbontott idegen leveleket találtak. A vizsgálóbíró Cseh Józsefet kedden, mivel a hiányt megtérítette, szabadlábra helyezte, de elrendelte ellene a rendőri felügyeletet.

Dagad a prágai fasiszta botrány

Ujabb házkutatásokat tartottak a csehszlovák fasiszták vezéreinek

Prágából jelentik: A csehszlovák fasiszták botránya egyre dagad.

Hétfőn újabb házkutatásokat tartottak a fasiszta párt vezetőinél és több okmányt foglaltak le.

Az országos törvényssék elvetette a védőknek azt a kérését, hogy a letartóztatott fasiszta vezéreket szabadlábra helyezze.

— **Zsaroló orosz grófnő a noviszadi bíróság előtt.** Noviszadról jelentik: Érdekes bűnügyet tárgyal legközelebb a noviszadi bíróság. Waskresenskaja született Petiofsky Tatjana tasrendi születésű emigráns orosz grófnő zsarolás miatt áll a bíróság elé. A grófnő — a vádirat szerint — viszonyt folytatott egy tekintélyes noviszadi kereskedővel. A grófnő egyszer bejelentette a kereskedőnek, hogy anyának érzi magát. A kereskedő ekkor Rogaska Slatina fürdőhelyre küldte barátnőjét, ahonnan egy hónap múlva fügyermekkel tért vissza és 45.000 dinárt kért az »állítólagos apától«. A kereskedő nem vette megítélésnek az »apai« címét, hanem nyomozni kezdett, mivel a grófnő követelte, hogy vagy fizessen, vagy vegye feleségül. Kiderült, hogy a grófnő a gyermeket egy zagrebi cselédleánytól csalta ki. A kereskedő erre feljelentette a grófnőt, akit zsarolás és gyermeklopás miatt vád alá helyeztet az ügyészség. A tárgyalás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg Noviszadon.

Kozmetikai rendelő, villany- és fénykezelés, orvosi felügyelet. Ciril i Metod trg 5. L. em. (A volt Vojnics Piroška-féle ház.)

— **Egy piromániás lány Darázs község határában szalmakaztákat gyújtott fel.** Szomborból jelentik: A baranyai Darázs község határában augusztus 26-ika és 29-ike között számos széna és szalmakazal égett le. A csendőrség megállapította, hogy gyújtogatás történt és letartóztatta Jovanovics Márkó darázi földművest, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy a gyújtogatást ő követte el. A földművest beszállították a szombori ügyészség fegyházába és a vizsgálóbíró több ízben kihallgatta. Jovanovics azonban minden alkalommal ártatlanságát hangoztatta. A keddi napon a darázi csendőrség értesítette a szombori ügyészséget, hogy a gyújtogatást nem Jovanovics, hanem egy piromániás tizennégy éves lány követte el, akit is tartóztattak. Jovanovics Márkót az ügyészség szabadlábra helyezte.

— **Adóelengedések a szentai határban a szárazság miatt.** Szentáról jelentik: Kerepesy Vince adóügyi tanácsnok, kedden kiszállt Radovics Gyuró földadó nyilvántartó és Ferray Elek kerületi adóírtztársaságában a tornyosi és kevíli határba, hogy megállapítsák, milyen károkat okozott a határban a szárazság. Hatvan birtokos mintegy kétezeröt száz holdnyi birtokát vizsgálták felül és megállapították, hogy a legtöbb tengeriparcellán ötven-hatvan százalék, de egyes birtokokon nyolcvan-kilencven százalék kárt is okozott az esőhiány. A bizottság a kerületi pénzügyigazgatósághoz, Szuboticára terjeszti be jelentését és két-három napon belül a város gazdasági és adóügyi tanácsnokából és a pénzügyigazgatóság kiküldöttjéből álló bizottság újból kiszáll a helyszínre és akkor fogják véglegesen megállapítani az adóelengedés mértékét.

Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszulletet szorulás fokozza, a természetes »Ferenc József« keserűvíz gyors és fájdalomtalan ürülést, kielégítő emésztést és kellő étvágyat hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb magasztalás hangján írják a valódi *Ferenc József* vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredményre változnék. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Egyre több magasrangú tiszt keveredik a botrányba

és a vizsgálóbíró hétfőn kihallgatta Giebisch tábornokot, aki Gaidával és Konopasek tábornok-orvossal együtt részt vett Jungbunzlauban a fasiszta pártvezetőség tanácskozásán. Nem lehet tudni, hogy a magasrangú tisztnek kihallgatása ezzel a gyűléssel függ össze, vagy pedig a szavai rablótámadással.

— **Felállítják a sztanisicsi elemi iskola magyar tagozatát.** Szomborból jelentik: A sztanisicsi magyar szülők között még a múlt évben nagy elkeseredést keltett a közoktatásügyi miniszternek az a rendelete, amellyel az ottani elemi iskola magyar tagozatát megszüntette. A miniszter a rendeletet azzal indokolta, hogy a szülők a gyermekeket egész éven át nem járatták az iskolába, hanem az iskolaév alatt mezei munkára küldik. A szülők küldöttségileg felkeresték dr. Racics Szima és dr. Lalosevics Jócó radikálpárti képviselőjelölteket, akik a közoktatásügyi miniszternél intervenáltak az elemi iskola magyar tagozatának a felállítására érdekében. A miniszter most leküldte az aktát véleményezés végett a kerületi tanfelügyelőhöz azzal, hogy amennyiben a szülők kötelezik magukat arra, hogy gyermekeiket egész éven át benthagyják az iskolában, a magyar tagozatú iskola felállítható továbbra is.

Budapestre utazó olvasóknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti-pályaudvarral szemben levő, elsőrangú Parkszálloda, amennyiben a szobák árából husz százalék, az éttermi árakból pedig tíz százalék engedményt ad a legutóbbi előfizetési nyugta felmutatása ellenében. Egyben felhívjuk a Parkszállodának lapunk más helyén olvasható, szíves figyelemre méltó hirdetésére figyelmét.

Gradska Kavanában

szepember hó 1-től a közkedvelt

„Schwarzmannof“ szalon-

és 8624

jazz band - zenekar

hangversenyzik a világhírű Bada Dező szaxofonista közreműködésével.

Gradska Kavana igazgatósága

Schwarzmannof művészesalád bucsuja Beeskerektől. A közkedvelt Schwarzmannof művészenekar ma, szerdán este bucsuhangversenyt rendez a beeskereki Vojvodina (Rózsá)-kávéházban. Válogatott műsorról és szólószámokkal szeptember hó 1-én Szuboticán a Városi-kávéházban kezd meg működését.

Lifka-mozi. Szombaton és vasárnap szezonnyitó előadás: *Hugette Duflot*, a Königsmark főszereplőjének látványos *luxusfilmje: Szadisták*, Pierre Fondaie regénye.

— **Nyolc kilométernyire vándorolt el álmában egy holdkóros.** Bukarestből jelentik: Csernovic mellett Ousol faluban él egy Pantea Vasile nevű legény, aki holdkóros. Hétfőn éjjel a legény — anélkül, hogy szüle észrevették volna — kionsont a szobából és megindult a holdfénynek irányában. A falutól nyolc kilométerre fekszik az ousoli meredek sziklás hegy, amelyre még a turisták is nehezen juthatnak fel. A legény álomállapotban egyenesen a hegyesücs elé tartott. Közben áthaladt a Bistrica folyón, amely szerencsére a nagy szárazság következtében sekély vízzel, de így is Pantea Vasilenek a nyakáig ért. A beteg aztán nekivágott a hegynek és egész könnyűszerrel eljutott az ormára. A sziklás, kőcsuszamlásos, tövises úton semmi baja nem történt. A hegyesücs tulsó oldalán juhászokkal találkozott akik aztán magához térítették és visszavitték a faluba a legényt, aki egyáltalán nem emlékezett nehéző útjára, sem a vízre, sem a sziklákra.

Vakító fehér fogakat

nem kaphat máról holnapra — mert ez ártana a fogzománcnak — de a Pebeco-fogpaszta állandó használatával, fogait fehérre és tisztán tartja. A fehér fogak az arcot is megszépítik.

PEBECO-fogpaszta

4864/14

— **A vajdasági munkáskamara közgyűlése.** Noviszadról jelentik: A vajdasági munkáskamara október nyolcadikán tartja meg alakuló közgyűlést, amelyen megválasztják az új vezetőséget és beállítják a tisztviselői állásokat.

Dr. Szántó Gábor rendőrségi orvosa 3-tól 4-ig ismét megkezdte.

— **Megzavart betörők agyonlőtték a rendőrt.** Prágából jelentik: Az elmúlt éjjel Brauner János híres gépszárműves betörők hatoltak be. A pék észrevette a dolgot, rendőrökért szaladt, akik a sütődebe akartak behatolni a betörők után. Ezek azonban éjszántan kirohantak az ajtón, miközben revolverrel lőtték a rendőrökre, akik közül Lamp Antal azonnal meghalt, egy tisztviselő pedig megsebesült. A betörők elmenekültek.

— **Egy szalontai rendőrfiszt kifosztott egy gazdálkodót.** Szalontáról jelentik: Érdekes szenzációja van Szalontának. Hétfő este az egyik szalontai kocsmában Antal István szalontai gazda egymagában idogált. A dísznőit adta el, amelyekért 62 ezer lejt kapott és a jó vásár után betért egy kis borra. Nemskára parnare akadt, aki, mikor látta, hogy Antalnál sok pénz van, a kissé alkoholista hajlandósága embert itatni kezdte, borába sört öntött és így sikerült is egyhamar levenni lábáról. Mikor látta, hogy terve sikerül, a lerészegített embert a kocsmába bérleje segítségével bevitte egy másik szobába és ott a hatvankétezer leiből negyvenezer lejt elvett. Antal a lopást csak otthon vette észre. Nem is emlékezett arra, hogy a kocsmában kivel ült együtt. Elment a rendőrségre,

ahol feljelentést tett ismeretlen tettes ellen. Időközben előkerült az esetnek egy tanuja is, aki elmondotta, hogy Antal a szalontai rendőrség egy tisztjével, Stratone Jonnal ült együtt, aki azután be is vitte a kocsmába másik helyiségébe. Stratone tagadott, de felesége hosszas vallatás után beismerte, hogy a pénzt a férje a kertben, a hab között ásta el. A rendőrség azonnal kiszállt a helyszínre és a jelzett helyen tényleg rátaláltak a pénzre. A megtévedt rendőrtisztet átadták az ügyészségnek.

*Uton s a családi körben
Ebéd után s munkaközben
Reggelihez s uzsonnához
Igyál „CLIO“-limonádot*

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város mellett szám a hullámhosszt jelenti)

Szerda, augusztus 31

Pécs (517.2) 11 és 16.15: Koncertek, 19: Hangverseny, utána esti zene.

Prága (348.9) 12.10: Hangverseny, 22—22.15: Vegyes program.

Teljesítményben felülmulhatatlan az „ULTRA“ Orchestron 4 hangszóró-lámpa
Din. 130.—
KONRATH D. D.

Lipese (365.8) 16.30: Koncert, 20.15: Zenedarabok, 22.15: Táncczene.

Róma (450) 17.45: Zene, 21.10: Hangverseny.

Budapest (555.6) 9.30, 12 és 45: Hírek és közgazdaság, 13 és 17: Időjelzés és vizállás, 18: Zene, 19: Hangverseny, 22.20: Időjelzés, 23: Táncczene.

KÖZGAZDASÁG

Fényes sikerrel zárult a sztaribecseji mezőgazdasági kiállítás

Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji járás mezőgazdái és állattenyésztői által rendezett kiállítás és löverseny fényes eredménnyel ért véget.

A kétnapos kiállítást, mely az eredeti tervnél jóval nagyobb arányú lett, a földművelésügyi miniszter képviselőjében **Petkovics** inspektor nyitotta meg, a Bácskai Mezőgazdasági Egyesület részéről **Mojles** Jócó alelnök és **Kolanics** József főtitkár jelentek meg. A legnagyobb feltűnést **Gerber** Nándor sörgyáros egy egész termet betöltő vadászkiállítása kellette, de nagy sikere volt **Beretka** János tanító vezetése mellett összeállított elemi iskolai növendékek rajzkollekciójának. **Botka** István nem-sített buzájával, **Puskás** Sándor tornyos, pusztai gazdasága vetőmaggyűjteményével, **Szonomár** László földbirtokos fajtudjaival vonta magára a közönség figyelmét. A Rohonczy-féle szőlőszet mellett kitűnt még **Eisele** András termék kiállítása, **Ördög** András konyhakertészete, **Komáromy** Mihály, **Bachrach** Károly, **Herdi** Ferenc földbirtokosok mezőgazdasági csoportja.

A kiállítás díjait ünnepélyes keretek közt osztották ki. A termény és baromfi kiállítás aranyoklevelet nyert: **Puskás** Sándor, **Gerber** Nándor, Bácskai Gyár-
ipar, Propoirodnja R. T., Kendergyár Rohonczy Gida, **Ördög** András, **Beretka** János, **Bachrach** Károly, **Komáromy** József, **Komáromi** István, **Szonomár** László, **Reppert** Henrich, **Nagy** Mátyás **Poos** Pált.

Ezüstoklevelet nyertek: **Eisele** András, **Valentin** Pejar, **Jäger** Péter, **Komáromy** Mihály, **Gortva** József, **Sági** Ferenc, **Tóth** Elek, **Berkes** Mihály, **Valentin** Pejar, **Gortva** Lajos, **Reppert** Henrich
Bronzoklevelet nyertek: **Fuchs** Krisztof, **Berkes** István, **Zsótér** Andor, **Ónodi** Vilmos, **Horthy** Ferenc, **Reppert** Henrich, **Nagy** József, **Heib** Dániel, **Gortva** József, legifjabb **Gerber** Nándor, **Nikolics** Milán.

Versenyen kívül elismerő oklevelet nyertek: **Bencze** István, **Jelkics** Száva, **Benedek** Lajos, **Gehl**-testvérek, **Horváth** István.

Marha, ló, juh, sertés, stb. kiállításon: **Sertésekért:** **Balzam** Pál bronz, **Komáromi** József arany, **Radics** Mihály ezüst **Liebhart** István és **Vrbaszi** Cukorgyár

R.-T. arany, dr. Ivancsics N. arany éremmel. **Birkákért:** ifj. **Ceszák** Ferenc ezüst, **Komáromi** József arany, **Rohonczy** Gida bronz, **Józsa** István ezüst ifj. **Ceszák** Ferenc bronz, **Vámoser** **Dezso** arany és **Zsótér** Andor ezüst **Komáromi** József arany, **Balzam** Pál bronz, **Sebők** István ezüst, **Balzam** István bronz, dr. **Ivanovics** N. ezüst, **Balassa** **Sándor** arany. **Tehénért:** **Rohonczy** Gida ezüst, **Zsótér** Andor bronz, **Gortva** **József** arany, **Bachrach** Károly ezüst, **Milenkov** Gyuró ezüst, **Vámoser** **Dezso** arany, ifj. **Ceszák** Ferenc bronz, **Milenkov** Gyuró bronz, **Radics** Mihály bronz, **Gerber** Nándor arany, **Janiga** **Gyula** arany, **Berkes** Mihály ezüst, **Tri-**
polszky Antal arany, dr. **Ivanovics** N. arany, **Balassa** Sándor ezüst, dr. **Ivanovics** N. arany és ezüst. **Apaméneért:** ifj. **Ceszák** Ferenc arany, **Szvircey** **Jócó** ezüst, **Zorád** Géza bronz. **Anyakán-**
cákért: **Sági** Ferenc arany, **Heib** Dániel ezüst, **Berkes** István bronz, **Göczö** **Imre** József bronz, **Horváth** Béla bronz, **Göczö** **Imre** József arany. **Kétéves csikókért:** **Pece** Illés arany, ifj. **Ceszák** **Ferenc** ezüst. **Egyéves csikókért:** **Gortva** **József** arany és ezüst, **Botka** **Ferenc** bronz, dr. **Perl** Sándor bronz, **Botka** **Ferenc** bronz. **Muraközi ménékért:** **Komáromi** József arany, **Baráthy** **Péter** ezüst. **Muraközi kancákért:** **Horti** **Ferenc** arany, **Horti** **Ferenc** ezüstoklevelet.

A löverseny a következő eredménnyel végződött:

Megnyitöverseny: Táv: 1600 méter. 1. **Tücsök** (Markovics főhadnagy). 2. **Fényes** (Gortva Károly). 3. **Iván** (Branics Aleksza.)

Nyitöverseny: Táv: 2000 méter. 1. **Zombori** (Balassa János). 2. **Lepke** (Gortva József). 3. **Rozetta** (Markovics főhadnagy.)

Kétévesek versenye: Táv: 900 méter. 1. **Reményi** (ifj. **Ceszák** Ferenc). 2. **Fénysugár** (Karácsonyi Mihály.)

Kettősfogatu kocsi verseny: Táv: 3400 méter. 1. **Kapás** Péter fogata. 2. **Horváth** Béla fogata. 3. **Percics** Mita fogata.

Vigaszverseny: Táv: 1600 méter. 1. **Fényes** (Gortva Károly). 2. **Lepke** (Gortva József). 3. **Iván** (Branics A.)

Két milliárd dinár lesz a Vajdaság idei kivitele

A noviszádi kereskedelmi kamara ankétje

Noviszadról jelentik: Normális gazdasági viszonyok között az egész jugoszláv kivitel egynegyede a Vajdaságra jut. Ebben a kiviteli mennyiségben a legnagyobb tétel a gabonakivitel, továbbá az ipari növények (komló és kender), állati termékek- és selyemkivitel. Ebben az évben azonban a Vajdaságra eső kiviteli részesedés lényegesen kisebb lesz, mert részben a terméseredmények jóval alatta maradtak a várakozásnak, másrészt azért, mert a passzív vidékek számára az eddiginél nagyobb mennyiségű búzát és kukoricát fognak igénybevenni.

A noviszádi kereskedelmi, ipari és gyáripari kamara, hogy az egész jugoszláv kivitel méreteiről általános képet lehessen alkotni, a Vajdaság (Bácska, Bánát és Baranya) kiviteli kilitásairól — 1927 szeptember 1-től 1928 augusztus 31-ig — az alábbi összeállítást készítette:

1. Élelmiszerek:

A Bácskában és Baranyában ezidén 260.000 hektár föld volt buzával beültetve, míg a Bánátban közel kétszáz ezer hektárra lehet a buzával beültetett területet becsülni, úgyhogy a Vajdaságban összesen 460.000 hektár buzaföld volt beültetve. Ha hektáronként az általános termést tíz métermázsára becsüljük, úgy a Vajdaság buzatermése négy millióhat-száz ezer métermázsára. A Vajdaságban egymilliónégy-száz ezer lakosa van. Ha a lakosság buzaszükségletét évente és fejénként 175 kilóban vesszük, akkor a Vajdaság lakosságának évente 2.450.000 métermázsára van szüksége. Vetőmagra hektáronként 160 métermázsára van szükség, úgyhogy az összszükséglet vetőmagban 736.000 métermázsára rug. A Vajdaság összszükséglete tehát 3.186.000 métermázsára. A vajdasági terméskeresleghiből, kiviteli célokra, akár a külföldre, akár a passzív vidékekre (szerint, milyen lesz a szükséglet), ma-

rad 1.414.000 métermázsára. Ha a buza métermázsáját átlag háromszáz dinárra értékelik, úgy a kivitelre maradt buza-felesleg értéke 424.200.000 dinárt tesz ki.

A Bácskában és Baranyában 295.000 hektárt ültettek be kukoricával, a Bánátban pedig kétszáz ezer hektárt, összesen a Vajdaságban 515.000 hektárt. A szárazság dacára a hozadékot hektáronként 18 métermázsára lehet értékelni, úgy a kukoricatermés 9.270.000 métermázsára értékelhető. A Vajdaságban 320.000 ló és egymillió sertés etetésére más egyeb takarmány mellett az ezidei hozadék ötven százaléka lesz szükség, vagyis négy és félmillió métermázsára. A kukoricavetőmagból (50 kiló hektáronként) 257.000 métermázsát tesz ki a szükséglet. A kukoricaösszszükséglet eszerint 4.757.500 métermázsára. A vajdasági kukoricatermésből marad kiviteli célokra 4.513.500 métermázsára felesleg. Ha a kukorica átlagos értékét kétszáz dinárban vesszük, akkor az egész kukoricatermésünk a Vajdaságban 902.700.000 dinárt tesz ki.

Rozs, árpa és zab kiviteli célokra nem jöhet figyelembe. Babból ezidén rossz termés volt és így kiviteli célokra csak a régi készletek jöhetnek figyelembe és pedig ötszáz ezer dinár értékben.

Burgonyát a Vajdaság ezidén is kénytelen lesz behozni. Tavaszkor mintegy ötezer métermázsára korai burgonya jut kivitelre kétféle dinár értékben.

Gyümölcs és gyümölcsstermékek, tekintve szeszgyáraink ezidőszerinti kapacitását és amennyiben a világgia-
ci árak megfelelnek, a Vajdaság hétezer métermázsára szesz kivitelére számíthat, ami ötmillió dinár értéknek felel meg. Szőlőt és bort igen kedvező viszonyok között kétszáz ezer métermázsát lehetne nyolcvan millió dinár értékben kivinni. Állatokból és állati termékek, úgy mint lovakból, szarvasmarhákból, sertés-
sekből, szárnyasokból, tojásból, vágott

husból, disznósírból, nyers bőrből, to-
lakból és más melléktermékek, a Vaj-
daságban kétszáznyolcvanmillió dinár
értékű kivitelre lehet számítani.

2. Ipari és gyáripari cikkek:

A Vajdaságból százezer métermázsára és kilencvenmillió dinár értékű kender, továbbá kötelek és kötélárak három ezer métermázsára és hatmillió dinár értékben, azonkívül tízmillió dinár értékű kóc, öt-ezer métermázsára és 15 millió dinár értékű örölt paprika, harminc millió dinár értékű nyersselyem és hulladékok, végül más ipari cikkekből (gépek, faipari termékek, stb.) még ötmillió dinár értékben lehet számítani.

3. Egyéb cikkek:

Komló. A Bácskában és Baranyában a komlóbeültetési terület megkétszereződött, sőt némely területen ötszöröse emelkedett. 1927-ben 4678 hektár terület volt az előző év 2306 hektárral szemben komlóval beültetve. Az átlagos komlótermés, a régi komlóterületeket is beszámítva, valamivel kevesebb, mint amennyi tavaly volt, mert a nagy szárazság a komlónövény fejlődését erősen és hátrányosan befolyásolta. Ha a hektáronkénti átlagos termést négy és fél métermázsára értékeljük — amellet fel kell tételni, hogy a régi készletek a helyi szükségletet fedezni fogják — úgy kiviteli célokra 21.000 métermázsára komló maradna 150.000 millió dinár értékben.

Friss halakból kétezer métermázsára hárommillió dinár értékben kerülhet kivitelre.

Ezeket figyelembevéve, a Vajdaság egész kivitelét 2.003.400.000 dinárra lehet értékelni. Ebből a Bácskára és a Baranyára jut 1.219.000.000 és a Bánátra 784.400.000 dinár.

TŐZSDE

Zürich, aug. 30. (Zárulat.) Beograd 9.13, Páris 20.33, London 25.21, Newyork 518.50, Brüsszel 72.175, Milánó 28.19, Amszterdam 207.75, Berlin 123.40, Bécs 73.05, Szófia 3.75, Prága 15.37, Varsó 58, Budapest 90.75, Bukarest 3.21.

Szentai gabonárak, aug. 30. A keddi piacon a következő árak szerepeltek: Buza 300—302.50 dinár, tengeri morzsolt 217.50—220 dinár, csöves tengeri 92.50—95 dinár, takarmányárpa 225.50—225 dinár, sörárpa 250 dinár, zab 180 dinár, rozsa 255—260 dinár, bab 285—290 dinár, burgonya 200—205 dinár, örlemények: új lisztek árai: 0-ás g 490 dinár, 0-ás g 490 dinár, nyolcas 230 dinár, daraliszt 200 dinár, korpa 200 dinár. Irányzat: változatlan. Kinálat: nagyon gyenge. Kereslet: minimális.

Szombori terménytőzsde, aug. 30. Új buza: Bácska vasut 78—79 kgr. 2% 295—297.50 dinár. Új rozsa: Bácska vasut 71—72 kgr. 280—285 dinár. Új zab: Bácska vasut 197.50—200 dinár. Új árpa: Takarmányi 61—62 kgr. 220—225 dinár, takarmányi 63—64 kgr. 230—235 dinár, tavaszi 65—66 kgr. 260—265 dinár. Tengeri: Bácska vasut 200—202.50 dinár. Bab: Fehér nem válogatott 310—315 dinár. Liszt: 0gg. 430—450 dinár, 0g. 430—450 dinár, 2-es 410—430 dinár, 5-ös 380—400 dinár, 6-os 340—360 dinár, 7-es 290—310 dinár, 8-as 210—220 dinár, finom korpa: 185—190 dinár. Irányzat: lanya. Forgalom: 176%.

Noviszádi terménytőzsde, aug. 30. Buza: bácskai 78—79 kilós 297.50—300 dinár. Szerémi 78 kilós 2% 295—297.50 dinár. Árpa: bácskai 65—66 kilós 260—265 dinár. Szerémi 65—66 kilós 260—265 dinár. Zab: bácskai 202.50—205 dinár. Szerémi, paritás Beograd 215 dinár. Kukorica: bácskai 202.50—203 dinár. Szerémi 202.50—203 dinár. Liszt 0gg és 0g bácskai 437.50—440 dinár. Kettes számú bácskai 417.50—422.50 dinár. Ötös számú bácskai 387.50—392.50 dinár. Hatos számú bácskai 340—345 dinár. Hetes számú bácskai 275—280 dinár. Korpa: bácskai jutásásokban 185—190 dinár. Szerémi jutásásokban 182.50—185 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalom: 7 vagon buza, 33 vagon kukorica, 2 vagon liszt, 1 vagon korpa, összesen 43 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, aug. 30. A gabonátőzsde irányzata ellanyhult, Chi-

cágban hétfőn lanya volt az irányzat, mert a kanadai termésről kedvező hírek érkeztek és a budapesti piac sem tudta magát kivonni e lanyhaság hatása alól. A készárúpiacra a buza 15 fillérrel olcsóbbodott, a többi árúciikk változatlan maradt, a határidőpiacra a márciusi és októberi buza 20—30 fillérrel olcsóbbodott, a rozs mérsékeltebben lanyhult. Hivatalos árfolyamok pengő értékben a határidőpiacra: Buza októberre 31.36—31.46, zárlat 31.36—31.38, márciusra 33.68—33.82, zárlat 33.74—33.78, májusra 34.26—34.40, zárlat 34.32—34.34, rozs októberre 28.80—29, zárlat 28.94—28.96, márciusra 30.14—30.34, zárlat 30.28—30.30. A készárúpiacra: Buza 30.45—31.75, rozs 28.25—28.50, árpa 25—26, sörárpa 27—33, tengeri 24.75—25.25, zab 22.25—23, repce 43.50—44.50, korpa 18.75—19.

Budapesti értéktőzsde, aug. 30. Magyar hitel 92.8, Osztrák hitel 54, Kereskedelmi Bank 134, Magyar cukor 236, Georgia 21.3, Rimamurányi 132.2, Salgó 87, Kőszén 758, Bródi vagon 3.9, Beocsini cement 260, Nasici 280, Ganz Danubius 214.5, Ganz villamos 189, Roskányi 14, Athenaeum 31.5, Nova 47.8, Lavante 26.8, Pesti Hazai 250.

Chicagói gabonátőzsde, aug. 30. Buza szeptemberre 44.125, zab decemberre 138.25, buza márciusra 141.125, tengeri szeptemberre 107.50, tengeri decemberre 112.25, tengeri márciusra 115.50, zab szeptemberre 134.125, buza decemberre 48.50, zab márciusra 51.10, rozs szeptemberre 95.625, rozs decemberre 97.625, rozs márciusra 101.25.

Newyorki gabonátőzsde, aug. 30. Buza őszi vörös 145.125, buza őszi kemény 149.125, tengeri 116.50, liszt 675—725.

Vizátlás

A noviszádi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Apatin 322 (—10), Bogojevó 323 (—10), Vukovar 280 (—), Palánka 250 (—8), Noviszad 240 (—14), Zemun 158 (—6), Pancsovo 128 (—8), Szmederevó 234 (—6), Dráva: Oszijek 154 (0), Száva: Beograd 84 (—6), Tisza: Senta 30 (—16).

KINTORNA

— Miért boxol ebben a vékony trikóban?

— Csak azért kell felvennem a trikót, hogy ne érezzem olyan erősen az ütéseket.

*
Két idősebb közhivatalnok beszélget:
— Mondja, maguknál csakugyan ismeretlen dolog az üdülési szabadság? Nem szokták megengedni, hogy valaki egészségi okokból pár napra elutazzon?
— Dehogyan! De akkor egészségi okokból előbb betegnek kell lenni!

*
A jósnő így szól látogatójához:
— A maga férjét egy idő óta mindenüvé egy démon követi.
— Szegény démom! — sóhajt az aszszony.
— Hogyan, őt sajnálja?
— Már hogyan sajnálnám szegényt!... Az én uram ugyanis levélhordó.

*
Kohn vezeti az autót és Kohnné mellett ül. Egyszer csak megszólal az aszszony:
— Adolf, miért vagy olyan szórtalan?

— Hát, hogy beszéljek — mondja Kohn — mikor a kormányt fogom.

SZÍNHÁZ

Boros Géza Beeskereken

Beeskerekről jelentik: A beeskereki magyarságnak, hosszú idő óta először volt alkalma igazi, elismert, nagytehetségű magyar színész művészetében gyönyörködni. Két estén át vendégszerepelt Boros Géza, a kiváló budapesti kabaré színész, az Andrassy-uti színház volt tagja Beeskereken és erre a két estére sokáig vissza fognak emlékezni a beeskerekiek.

Boros Géza beeskereki vendégszereplése alkalmával néhány kuplét adott elő és néhány kabaré-bolhózatban játszott az ő különleges egyéni művészetével. A zsuolóság megtelt terem csak úgy rengett a kacagástól. De Boros Géza művészetét szükségtelen méltatni, inkább arról kellene írni, hogy az ő partnerei, a beeskereki műkedvelők, milyen szépen megállták a helyüket egy ilyen nagytehetségű művész mellett. Elsősorban Nyáray Rezsőről kellene írni, azonban Nyáray sem műkedvelő, hanem vérbeli színész. *Oláh* Jolán nagy dícséretre szolgált rá nyugodt és derűs játékáért. Különösen bájos volt és sok tehetséget árult el *Kovacsik* Irma, aki szépen, kedvesen és behizelgően énekelte. Kész művésznő *Kovacsik* Aranka is, aki egy groteszk kuplét meglepő sikerrel játszott meg. Ugyancsak nagyon jó és kedves volt *Iljevics* Vera, *Báthory* Pirike, *Török* Viola, *Nyárayné*, *Agoston* Ede és az a sok kitűnő mellékszereplő, akik mind pompásan illeszkedtek bele az együttesbe.

Nyáray Rezsőnek mint rendezőnek is elismerés jár ki.

A közönség Beeskerek város intelligenciájából került ki, akik közt ott láttuk *Alekszjevics* Mita főispánt, *Alekszies* Bogoljub polgármestert is.

h. j.

A zsargon szintársulat vendégszereplése. A Habima zsidó zsargon-társulat hétfőn és kedden vendégszerepelt újból a szuboticei Városi Színházban. Első este a »Kol-Nidrek« című zsidó drámát játszották megrázó hatással. A szereplők közül különösen Rosenberg kisaszszony és Bell ur arattak nagy sikert. Hálásan fogadta a közönség a kedd este színrekerült »A koldusok királya« című zsidó népszínművet is, amelynek szereplői a társulat ismert tagjai voltak.

A KÖZSÉG GYERMEKE

EGY CSECSEMŐ REGÉNYE (54)

Irtá: NUS'CS BRANISZLAV Fordította: CSUKA ZOLTÁN

HARMINCHARMADIK FEJEZET

Márk napja

Márk napja nagy beogradi ünnep. Ezen a napon Szent Márk-templomát egészen körülveszik a panorámások, cirkusok, burkások, bózások, valamint a zsebmetszők és a muzsikussal olyan zürzavart csapnak, hogy azt valódi élvezet látni és hallani. Más beogradi templomok sokkal csendesebben és szerényebben ünneplik meg szentjük szülvéjét, de ez a templom, talán azért, mert a temető öre, a csend és a béke otthona, úgy hiszi, hogy évenként egyszer a halottakat is mulattatni kell és ezért Márk-napján olyan hejje-hujját csapnak körülötte, hogy a halottak, ha nem is kelnek fel, hogy beugorjanak a pergő kóloba, legalább megfordulnak és kinyújtóznak a sírjukban és ez már elég eredmény a templom részéről.

Ez a templomi ünnep igen szépen és méltóságosan kezdődik. Mindjárt kora hajnalban, a királyi udvar mögött olyan lövöldözést csapnak a mozsarakból, mintha legalább tíz ausztriai monitor bombázná Beogradot. A főváros polgárai riadtan ugranak ki ágyaikból és éjszakai öltözködben futnak az utcára, hogy lássák, vajon közele-e már az ellenséges hadsereg, avagy nem robbant-e fel a toposideri löporraktár.

A hajnali járőrelők, tejesasszonyok, bózások és az éjszakai járőrelők azután felvilágosítják a megrémült polgárokat, hogy ma Márk napja van és hogy a szentegyház szerényen bejelenti ünnepét, mire a polgárok megnyugodva visszatérnek ágyaikba, hogy folytassák a megszokott alvást.

Ezek után a lelkészek elvégzik az istentiszteletet. miközben a mozsarak tovább durrognak, ami gyakorlati szempontból azért fontos, hogy ha az Uristen

SPORT

Tenniszverseny Sztarihecejen. Sztarihecejeiről jelentik: A Balázs-serlegéért most mérköztek meg a pallasi tenniszezők a sztarihecejeikkel. A versenyt Paliics nyerte meg 8:3 arányban. A mérkőzés részletes eredménye: *Férfi egyes:* Kaciancsics—dr. Gortva 6:1, 6:3. Singer—Pandek 6:4, 6:3. Schellenz—Galambos 5:7, 6:0, 6:4. Kis—Günder 6:3, 6:3. *Férfi páros:* Kaciancsics, dr. Szántó—Galambos, Günder 6:1, 6:2. Dr. Gortva, Pandek—Kis, Singer 1:6, 7:5, 6:3. *Női egyes:* Galambos Ilonka—Schreger Lily 6:4, 6:2. Engelsmann Dóri—Krausz Hedy 6:3, 3:6, 6:3. *Vegyes páros:* Kaciancsics, dr. Gáborné—dr. Gortva, Galambos Ilonka 6:4, 6:4. Kis, Schreger Lily—Galambos, Székely 6:3, 6:1. *Női páros:* Schreger Lily, dr. Gáborné—dr. Zelenayné, Engelsmann Dóri 6:0, 6:3.

A Vrbászi SC az ezüstserlegét, a Torzsai AND az ezüst érmeket nyerték az Amatőr jubileumán. Vasárnap folyt le a vrbászi Amatőr jubileumának két döntő mérkőzése egy szép kivitelű ezüst serlegért, illetve 11 ezüst éremért. A két mérkőzés a következő eredménnyel végződött:

Vrbászi SC—Vrbászi Amatőr 4:1 (0:0). Ezüst serlegért. Bíró: Mangh. Nagyszámú közönség előtt megérdemelten győzött a VSC csapata ellenfele fölött. A VSC csapatában Hügel, a két hátvéd és a három half jó volt, a csatársorban pedig Breitwieser és Elszász játéka tűnt ki. Az Amatőrben Korcell kapus remekelt. Kiváló játékosok voltak még Andrócki, Rapp és Osnik. Mangh bíró jól látta el feladatát. Amatőrkezdéssel indul a játék és az első percben Rapp közlelő mellé lö. A VSC fölénybe kerül, de eredményt nem tud elérni. A második féldő 5-ik percében Breitwieser lefut és headását Kviring kapásból belövi (1:0). A 9-ik percben Huttenberger, a 12-ik percben Kviring újabb gólt lönek (3:0). A 32-ik percben Andrócki a 16-oson handszet vét, a megítélt büntetőt Breitwieser közvetlen a kapuba lövi (4:0). A 40-ik percben Osnik megszerzi az Amatőr becsületgölgját (4:1).

Torzsai AND—Topolai SC 4:1 (2:1). 11 ezüst éremért. Bíró: Perl. A TAND szép játékkal győzött a lélek nélkül játszó Topola ellen. A TAND és egyben a mezőny legjobb embere Schick III. volt. Jók voltak még Ciráki és Schick II. A

topolai csapatból csak Nagy kapust lehet kiemelni. Perl indiszponált volt. Az első gólt a TSC Szentí révén a 14-ik percben éri el (0:1). A 31-ik percben Schick III. védtetetlen góllal egalizál. A 40-ik percben 11-es Topola ellen, de Szmiha a kapus kezébe lövi a labdát. Két perccel később Schick III. lapos gólt lö (2:1). A szünet után az 5-ik percben Schick II. szép gólt lö (3:1). A TAND nagy fölénybe kerül. A 30-ik percben Szmiha átmegy az ellenfél védelmén és gólt lö (4:1).

Szuboticei kerékpárosok Szegeden. Szegedről jelentik: A szuboticei Sport kerékpárosai résztvettek a szegedi kerékpárversenyen. A 120 kilométeres országúti versenyen a haladók csoportjában Szántó István (Szuboticei Sport) 4 óra 27 p. 08 mp. alatt első lett. A kezdők csoportjában Kopilovics András a harmadik helyen végzett. Szaulics 90 kilométer után a versenyt feladta. A főversenyt egyébként Hölczl (Vill. KK) nyerte meg, a második Vida László (BSE) lett. A verseny utvonala: Szeged—Makó—Hódmezővásárhely—Makó—Szeged volt és a versenyen nyolcvan kerékpáros vett részt.

Sztarbecseji Szoko IB—Radnicski 2:1 (1:0).

A vrsaci bajnoki tenniszverseny. Vrsacról jelentik: A vrsaci tenniszklub által rendezett verseny Vrsac város bajnokságáért érdekes küzdelmeket eredményezett. A második nap egyik meglepetése Flórián Béla és Kerpel István veresége volt. A Flórián Béla—Bojger Edít-pár pedig csak erős küzdelem után győzött Metz Edít—Zoffmann Pál-pár ellen. Részletes eredmények a következők:

Férfi egyes szenior: Weitner Pál—Kerpel István 6:2, 2:6, 6:4. Langer Oszkár—Kerpel Ödön 7:5, 6:2. Weitner Pál—Flórián Béla 6:2, 6:4.

Női egyes szenior: Zoffmann Sári—Held Erzsébet 6:3, 6:4. Zoffmann Sári—Hild Lizi 6:2, 3:6, 6:3. Bojger Edith—Metz Edít 6:1, 6:4. Bojger Edith—Jovancicsné 3:6, 6:2, 6:2.

Vegyes páros: Flórián Béla, Bojger Edith—Zoffmann Pál, Metz Edith 4:6, 6:2, 7:5. Weitner Pál, Jovancicsné—Kerpel István, Zoffmann Sári 6:4, 6:2. *Férfi páros szenior:* Kerpel István,

Weitner Pál—Weifert Ferenc, Zoffmann Akos 6:1, 6:4. Dressel, Steinmetz—Flórián Béla, Weitner Aladár 8:6, 2:6, 6:4. Weitner Pál, Kerpel István—dr. Kerpel Gusztáv, Thomas 6:3, 6:3. Dressel Zoltán, Steinmetz Vilmos—Zoffmann Pál, Kerpel Ödön 7:5, 6:2.

Férfi egyes junior: Langer Oszkár—dr. Jünker 4:6, 6:4, 6:4. Ifko János—Auspitz Ernő 6:3, 6:4. Ifko János—Weitner Aladár 6:1, 3:6, 6:4. Ifko János—Langer Oszkár 9:7, 6:2.

Férfi páros junior: Ifko János, Auspitz Ernő—Weitner Aladár, Dressel Zoltán 6:2, 6:2.

Kisorsolták a noviszadi elsőosztályú labdarugó bajnokság mérkőzéseit. Noviszadról jelentik: Tekintettel arra, hogy a noviszadi másodosztályú bajnokság döntőjét különféle körülmények folytán csak múlt vasárnap tarthatták meg, a noviszadi kerület csak hétfő esti ülésén sorsolhatta ki az őszi forduló mérkőzéseit. A sorsolás eredménye a következő: Október 9-ikén: Noviszadon a NAK—Makkabi, október 16-ikán Sabácon: Juda Makkabi—Macsva (Sabác). Noviszadon: Vojvodina—Radnicski, október 23-ikán: Noviszadon Radnicski—Macsva (Sabác), október 30-ikán: Noviszadon Vojvodina—Juda Makkabi, Sabácon: Macsva (Sabác)—NAK, november 6-án: Noviszadon Radnicski—NAK, november 13-ikán: Noviszadon Radnicski—Juda Makkabi, november 20-ikán: Noviszadon NAK—Vojvodina, november 27-ikén: Noviszadon Vojvodina—Macsva (Sabác).

Noviszadon vajdasági kerékpáros alszövetség alakul. Noviszadról jelentik: A vajdasági kerékpáros sportegyesületek ötös bizottságot küldöttek ki a jugoszláv kerékpáros szövetséggel való tárgyalások vezetésére. Ez az ötös bizottság kieszközölte a szövetségnél, hogy Noviszadon vajdasági kerékpáros alszövetség létesüljön »Koturaski Savez Kraljevine SHS. Glavni Pododbor Novisada« címmel, amely teljes önkormányzattal bír. Az ötös bizottság szeptember 4-ikére délelőtt kilenc órára Noviszadra közgyűlést hívott egybe, amelyen az ötös bizottság jelentést tesz a közgyűlésnek és megalakítják a vajdasági alszövetséget. A közgyűlést az Achilles kerékpáregylet hivatalos helyiségében, Laza Koszticsa 22. sz. alatt tartják meg. Az egyesületek delegátusainak írásban kell kérelmezniük az alszövetségbe való felvételüket és nyomban be kell fizetniük a belépési és tagdíjakat.

feltétlenül meg kell hallania. Istentisztelet után megkezdődik a népmulatság; a sátrak alatt ordítanak a kereskedők, a panorámások trombitái harsognak, a kórhinták verkiúei nyikorognak, a cirkuszosok nagydobjai döngenek, mindehhez pedig csatlakozik a bózások kurjongatása, a cigányok éneke, a koldusok könyörgése és azoknak az átkozódása, akikről már ellopták a pénztárcát. Így aztán olyan tolongás, lármá, kiabálás, összevisszaság kezdődik, amely kimondhatatlanul illik az Ur hajlékához.

A nép hemzseg és sürgő-forog, résztvesz a lármában és mindent tulkiabál. A sírok szélén és a sírok között kering a kólo, az emlékkövek mögött fiatalok sétálnak és szerelmes szavakat suttognak. Így az egyik márvány emlékoszlop mögött, amelynek árnyékában valami államtitkár alussza örök álmát, aki a felírás szerint »a fejedelem és haza hű szolgája, példás apa és férj« volt, most valami hajszos tisztviselő csapja a szelét egy kis özvegyasszonynak, aki fekete özvegy ruhát visel. Egyébként egy temetői emlékoszlop, amelyet a »hű férjnek« emeltek, miért ne szolgálhatna menedékhelyül és miért ne rejtethetné el a kíváncsiak szeme elől egy fiatal özvegyasszony szerelmét?

Aztán egy őrmester és egy miniszteri szakácsnő is ott vannak, leültek egy csendőrszázados sírjára és ott vihognak, amíg a csendőrszázados meg nem unja és fel nem kiabál a sírból: »Raportra, őrmester!« Militia pápa siremlékéhez egy fiatal gyakornok támaszkodik és olyan trágár szavakat suttog egy kislánykának, hogy szegény pápa még életében is elpirult volna, nem pedig így halotti poraiban.

És míg a fiatal párok, telve hálával az anyaszentegyház iránt, amely alkalmat nyújt nekik arra, hogy a sírok között magukra hagyva szerelmet vallhassanak, élnek az alkalommal, addig a nemszerelmes publikum ott nyűzsög a sátrak között és hallgatja ama szerencsétlenek felhívásait, akik hosszú sípkában, belisztezt arccal és kidagadt nyakerekkel invitálják magukhoz a közönséget.

A cirkusz előtt, amely az »Első szerb cirkusz«

csa üti a nagydobot. Szevica másfél dinárért mint clown szerepel és hivatása abban merül ki, hogy a cirkusz tagjai valamennyien hatalmas pofonokat kennek le neki, úgyhogy egy-egy pofont körülbelül öt paráért tűr el a szegény flóvás. Szevica kidagadt nyakerekkel és rekedt hangon arra hívja fel a jelenlőket, hogy tekintsék meg Szimovics Radvojt, a nagy hüvészt, akit az egész világon »gummiember« néven ismernek és aki a nagy világversenyen az első díjat nyerte. A nép nagy tömegekben tömül a sátorba, ahol a gummiember jobbra-balra hajladozik, a lábait átveti a vállán és eközben lead egy-egy pofont Szevicanak.

A panorama előtt Péra kikiáltó fehér öltönyt tett a fejére, hogy így inkább külföldinek lássék és torkaszakadtából ordít: »Tessék, tessék uraim, olyan láthatnak, amilyent csak ritkán lehet látni az életemben. A messzina földrengés e világ legrettegetesebb cseméje! A gazdag és hatalmas város teljesen romokban fekszik. Messziről az Etna vezuvot lehet látni, amint tüzet okádik. A képet olyan nagyszerűen dolgozták ki, hogy szabad szemmel lehet látni még most is, hogyan reng a föld. Ezenkívül láthatják a múlt század legnagyobb találmányát, a Niagara vizesét. Ez valóságos hulló tenger: ha tizenhat Duna, és negyvenhárom Száva észvénytársaságot alakítanak, nem tudnának eunyi vizet összehozni. Azután testvéreim, láthatjátok Napoleon halálát, amiből szépen lehet látni, hogy a világ legerősebb emberének hogyan kell elpusztulnia. A halálos ágy fejenél látni Szent Ilonát, a nagy Napoleon védőszentjét!«

Ime, így hívja össze az embereket Péra kikiáltó és a nép nagy tömegekben tömül be a sátorba, honnan a kerek úvegen a tarka vászonra és elégedetten tér vissza, mert látta az Etna vezuvot, Szent Ilonát, Napoleon védőszentjét és a nagy találmányt, a Niagarát. (Folyt. köv.)

BI-OXYNE 3 nap alatt fehér fogak
FOGPOD-PASTA-SZAJUVIZ.

NYILT-TÉR**Jernej Jama**

krattt pénztárcával együtt f. hó 27-én a szubotici áttemáson elvesztette. Kéri a tárca megtalálóját, hogy a pénzt tárcával együtt tartsa meg, csak okmányait küldje el a következő címre:

Jernej Jama, Sveti Vid kod Ljubljane (Slovenija)

Oglas

II. Agrarna Zajednica u Ban. Dušanovcu kod Vel. Bečkereka daje na izradu 100 (stotinu) novih kuća da se podigne.

Ko želi poduzeti, nek se istoj javi, gde će dobiti sva obaveštenja.

Predsednik zajednice
Vučen Bajić

Gazdálkodók és községi előjárók figyelmébe

ajánlom szentai cementáruháramban készült **cement-vályukat, hid- és átereszesöveket** minden méretheben. Fagyálló képességükért 25 évi szavatosságot vállalok. Vidéki rendeléseket vasuton szállítom

Hauer József cementáruhára Senta

Bécsi tanulmányutamból hazaérkezve, szives figyelmébe ajánlom a hölgyközönségnek legújabb

bécsi kalap-modelljeimet

Nagy választék fle-és bársonykalapokban

Ügyes segédleányt felveszek

BLEIER RÓZSI

női kalapszalónja

Szenta, Pasiceva ulica 6. szám (volt Adai ucca)

A KOVÁCS-FELE

Nagyenyedi Arckenőcs

és

Borax-szappan

évtizedek óta elismerten a legjobb és legártalmatlanabb arcszépítő és bőrfinomító szer. — Kapható minden gyógyszerárban, drogériában, és illatszerüzletben. — Főelárusító: **Drogeria Herel Subotica**, Aleksandrova ul. 1.

Naptárárusítók figyelmébe!

Mielőtt bárhonnán naptárt venne vagy rendelne, kérjen ajánlatot a MINERVA-NAPTÁRAKRÓL

1928-ra

Vajdasági Magyar Naptár
Jézus Szent Szive Naptár

Gazdák Naptára

Petőfi-Naptár

Kis Naptár

A naptárak még szebb kiállításban jelennek meg, mint tavaly s minden naptárnál lényegesen olcsóbbak

Házamat

a Szép-uccában

örök áron eladom

Deutsch Vilmos, Senta

Az ország egyik legnagyobb sörfőzdéje

keres jól bevezetett sördepó-jához s jégüzletéhez **elsőrendű**

üzletvezetőt

aki teljesen megbízható, ügyes, szaktudással rendelkezik a kiterjedt üzlet önálló vezetésére.

Csak olyan személyek küldjék be részletes, eddigi működésüket feltüntető ajánlataikat, akik megfelelő referenciákkal és a szakmában kellő összeköttetéssel rendelkeznek „Grossbrauerei” jelige alatt a kiadóhivatalba.

BÚTORT

minőségben legjobbat, izlésben legszebbet és árban legolcsóbbat

ERDÉLYI-nél

IV. Sudarevićeva ulica 4. Klein Géza mellett.

Autógarage! Autójavítóműhely!

Most nyílt meg a

METROPOLGARAGE

Szabotica, Oslobodjenja ul. 23 (Zentai-ut) Tulajdonos: PRESSBURGER JÓZSEF

Modern felszerelés — Kényelmes férőhelyek
Mérsékelt árak — Pontos munka
Autók garazsrozásra ellogadtatnak!

J. ANDRISKA

mechanikai üzlet és javítóműhely

Subotica, Jelačićeva ul. 9

(Steiner csauszádával szemben)

Varrógép, kerék-motorkerékpár, grammofonok legolcsóbb beszerzési forrása. — Szavatosság mellett vállalja minden szakmába vágó cikkek a javítását. — Pontos és gyors kiszolgálás. — Olcsó árak

Gazdák figyelmébe!

Resicai acélekék, 5-ös számú 450.—
6-os számú 550.—
7-es számú 650.—

Szecskaivók 650.—
Acél fogas-borona 350.—

Vetőgép Melichardt és losonci gyártmány

Mészáros Ádámnál

Subotica, I., Brozova ul. 10

„Alexa” nyakkendőgyárban

5000 darab

selyem nyakkendő kerül eladásra

10 dinártól kezdve

Fordításokat 10 dinárért végzünk!

Vojnovićeva 5, Beograd-szálló mögött

GRAND HOTEL PARK NAGYSZÁLLODA

Budapest, VIII., Baross-tér 10

Telefon J. 330—82, 331—83

A magyar főváros legnagyobb és legkényelmesebb szállodáinak egyike 200 szobával, a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben
Központi gőzfűtés, állandó meleg és hideg vízszolgáltatás
Szobák 3 pengőtől feljebb
Külön konyha. Fajhorok és pezsgők
Családi kávéház elsőrangú cigányzenével, nyári terrasszal — — — Külön termek

Svájci hajtószijak

Staub & Co

Männedorf a/Zürichsee börműveinek gyártmányai

Legjobb minőség, bányacseztett, neheztelen és zsirozatlan, minden üzemhez, a mindenkor atmoszferikus hatások figyelembevételével.

FÖLERAKAT:

H. & Ch. Vögeli, Beograd

KNEZ MIHAJLOVA 50/I * TEL. 4-19

LERAKAT:

AMAN FERENC SOMBOR,

Apatini ut 44

Saját iskola-táskák

készítésű a k t a t á s k á k
bőrből és vászomból, valamint ridikulók legolcsóbban csakis a készítőnél kaphatók:

Schlager Henrik, Subotica

speciális bőröndös és bőrkereskedése, Aleksandrova ul.

Minden

**rádió-
szakkönyv**

kapható a

BÁCSMEGYEI NAPLO

könyvosztályánál

Subotica, Zmaj Jovin trg

Telefon- és levélrendeléseket azonnal elintézzük

“Dama” Divatszalon Subotica

TOLSTOJEVA ULICA 21. SZ.

Korcsmárosok figyelmébe!
Egy vagon keleti bor 6.50-7 dinárért hordónként is — eladó — 861.
Kelebi 5 éves fajborok, ugyanolyan sötét-készülékek, pasztorizált 6-gép kártonnal és keleti mai felszerelések a ládák.
Likvidáció!
MUCSY-IRÓ la
Subotica, Kralja Petra 9

Borbélyok figyelmébe!
27-28 polárt beretvák, polárt fenők, szijak, kövek, solingeni és angol beretvák, ollók, hajvágógépek stb. állandóan raktáron és olcsón kaphatók. **Orvosi műszerek** és minden végösszközök élesítése és javítása legolcsóbb.
MEZNERICS PÉTER
ékes és műköszörszénél
Subotica, I. Brozova ul. 5.

Mi a Piretrin?

PIRETRIN a legjobb szer a férgek kiirtására, a villógermő dalmát virágnedvekből készült.

PIRETRIN kiirt mindenféle férget a házban, az állattenyésztésnél és a mezőgazdaságban.

PIRETRIN nem mérgező, nem robban, nem hagy foltot és kellemes illatú.

PIRETRIN mindenütt kapható és részletes felvilágosítást nyújt

PIRETRIN D. D. ZAGREB
„B“ cesta 35. 8239

Jugoszlávia legjobb és legolcsóbb
női divatszalonja
WEINERT
SUBOTICA
I., Paja Kujundžićeva 22.
Ruhák már D 100-tól (a
Köpenyek 200 „
Ajtók 50 „
Külön gyermek-ruhásbőség
Varró és tanulóanyagok felvételnek 8592

ELŐNYOMDÁT
MODERNŰ FELSZERELVE,
LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT
Leopold
Sámuel
előnyomda berendezési gyára
Senta
4832

Tankönyvek
árjegyzékét ingyen küldi bármely magyar- vagy németnyelvű iskolák részére
Lipsitz I Lampel
könyvkiadó Subotica 7891

Mindenemű használt
bőrruha
eredeti átfestését elvállalja
Grünberger Mó
Novisad, Kralja Aleksandra 10.

SZENTI ÉS VIRÁG
épület-műbuzaroztató ipartelep
Subotica. Telefon: 3-83.
Készítenek: műbuzort, épület, portál, parkett, üzletberendezést stb.
Nyári kerti és tonett székek, valamint parkett állandóan raktáron és olcsón kaphatók.
Árajánlatot díjmentesen küldünk bárhová.

Olcsó könyvek!
Alkalmi vétel!

Beke Margit: Mancsi, Lacika, Zsuzsa Gyermekregény, 95 lap — — —	12 din.
Bródy László: Bohóc, 72 lap — — —	15 „
Erasmus Rotterdamus: A balgaság dicsérete, 148 lap — — —	8 „
Gorkij Maxim: A gyónás, 220 lap — —	18 „
Nagy Lajos: Az Andrassy-ut, 212 lap —	26 „
Nagy Teréz: A békehajó (ifjúsági regény), 72 lap — — —	14 „
Révész B.: Egyedül mindenkivel, 169 l.	32 „
Schiller Ottó: Bevezetés a biológiai esztétikába — — —	8 „

60
dinár összegű rendelésnél a könyveket portómentesen szállítjuk
A fenti egész sorozat bérmentes küldéssel (nyolc könyv) ára összesen **120 din.**
A megrendeléseket sorrendjében szállítja
Minerva d. d. könyvostály

ZORA VODA!
LEGUJABB SZER AZ ÖSZ HAJ ELLEN!
Nem fest, hanem visszahozza az ősz hajjal az eredeti színét. A használatot a zagrebi egészségügyi osztály 1798/1920. sz. a. végül engedélyezte és teljesen ártalmatlannak nyilvánította.
A siker biztos és tartós. Egy üveg ára postaköltséggel már D 35.- Megrendelését utánvételtől mellélt küldjük. Cím:
Proizvodnja ZORA VODE Zagreb, Duga ulica 22. 7894
Több. védve
Vajdasági városokban és nagyobb községekben a postahálózat keretében.

BUTORSZÖVETEK
Selyem ripszek Moquettek
Brokátok Matracgradlik
Damasztok Szőnyegek
Velourok Futók
az összes kárpitos kellékek nagyban és kicsinyben.
ZSÁKOK, PONYVÁK, ZSINEGEK, KÖTELÁRUK
Mintákat vidékre is küldünk.
Weitzenfeld és Társa
Subotica
Detail: Városi bérpalota.
Engros: Vilsonova ul. 7.

Bayer Aspirin tabletták
eredetiségükért és kiváló minőségükért

csak a valódi csomagolás (lapos doboz 6 vagy 20 tablettá tartalommal) a kék-fém-piros védőbéllyeggel ellátva keszkeszkedik.
Minden más csomagolást saját ártalmában utasítunk vissza.

Rózsaburgonyát, vöröshagymát árusítok
bármily mennyiségben
Heremagot vásárolok!
Árpád Berger
Vel.-Bečkerek, Gundulićeva 7. — Telefon 240

Eladó: 63, 153, 168, 221, 120-200-ig, 300, 450, 500 holdas jó birtok, szép szállással, urilakkal, kastélyal, gazdag felszereléssel, Bajsa, Ljupina, Lazina pusztá, Doljmboloz, Novibečej, Sečanj határban holdanként 3500 dinárért 15000 dináros árban több évi részletfizetésre is. — Lakásokat, több mint 300 eladó birtokról 10 dinár ellenében küld: „Bömeke“ ügynősége Backatopola. 8325

Mi a Težak tápszer és a állatgyógyolaj?
Ez az olajelcsatnyalt szopómalacok, borjúk, marha, csikók és lovak megerősítésére és a szaporodás elősegítésére szolgál. — Sok „Težak tápszer és állatgyógyolaj“ kell ennek a két célnak az elérésére? Nem! Mert ez az olaj minden más tápszernél sokkal gyorsab hatást ér el. Mindenki jól jegyezze meg, hogy 5 kiló olajjal egy hónap alatt gyönyörűen feljavíthat 5 szopómalacot vagy 3 öreg disznót, vagy kihizlal vele 3 disznót és nincs szüksége kemény takarmányra, kukoricára vagy darára, hanem csak korpára, krumplira, répára stb.
Ezzel az olajjal háromszoros eredményt ér el az állattenyésztésnél.
Hol lehet ezt az olajat kapni?
Kizárólag csak **M. Težak cégnél**
Zagreb, Gundulićeva ulica 13
5 kg-os kánnakban 125 D-ért kánnal együtt postai utánvétellel. Minden kánnához pontos használati utasítás mellékelve.

Patkánin patkánvirtószert
doboz 15 dinár. Kapható minden gyógyszerüzletben és drogériában, továbbá a Torontáli Agrárbanknál Veliki-Bečkereken. 1701

Két különbejáratu szoba előszobával, orvosi rendelőnek, vagy irodának alkalmas, telefontal, város-házával szemben, bútorozva vagy üresen egyenként is kiadó. Cím a kiadóban vagy telefon 879. 8569

Speciális szépitőszerek, elismert egjobb készítmények: szeplő-cremek, patlanás és zsiros arc bór elleni gyógyító vizek, nappali és éjjeli krémek száraz arc bór bór — tégeyenként 50 din., üvegenként 60 din. — Utánvétellel küldi „Lea kozmetika“ Beograd, Palata Luxor. 7097

Már 20 éve ismert Larucin-kapszulák legjobban beváltak huyesóbántalmaknál, folyásnál, nők fehér-folyásánál. — Kapható gyógyszerüzletben 20 D. dobozonként. Főlerakat: Blum gyógyszerüzlet Szubotica 95

GUMIBÉLYEGZŐT
bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankobanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsme gyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

Megjelent és postán azonnal küldjük az
S. H. S. komlókompassz
1927. évi I. évfolyamát.
A könyv terjedelme 480 oldal.

Főbb tartalma: szakkikkek magyar, német, horvát és szlovák nyelven a legkiválóbb komlószakértők tollából, a komló beveteli vámtételei minden európai és tengerentúli országba, az ország összes komlótermelői a komlóval bevetett terület pontos feltüntetésével, a külföld minden nevesebb komlókereskedője és az ország sörgyárai, azonkívül sok hasznos és nélkülözhetetlen tanács a komló termesztésére, manipulálására, szárítására, preparálására és szállítására.

A mű ára dusan aranyozott diszkötésben **180** dinár,
Félkemény kötésben **150** „

Szállítható azonnal a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett portómentesen.
BÁCSMEGYEI NAPLO könyvostálya.

Tankönyvek féláron
VIG könyvkereskedésében - Szuboticán

KORZO MOZI

Hétfő-szerda
E. MARLITT
népszerű írónő híres regénye
A vénkisasszony titka
6 felvonásban főszereplők
Marcella Albani Harry Heim
Előadások kezdete naponta 6 és fél 9 órakor

LIFKA-MOZI

Hétfőtől péntekig
átalakítás miatt
ZÁRVA
Szezonnyitó előadás
szombaton

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és ólmozó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jelzésű leveleket továbbítunk. Kérdéseközlőre válaszbélyeg mellékelendő.

Mindenki saját érdekében minél több

D O L K R E M

betűt gyűjtsön, mert a közeljövőben új módszert vezetünk be, mely szerint azok is részesülhetnek jutalomban akiknek ezideig nem sikerült az

D O L K R E M

szót összeállítani!

8020

VÁROSI MOZI

Szerda Csütörtök Péntek Szombat Vasárnap

A Waldorff-ház regénye

Nagyszabású filmjáték. Főszereplők
Harry Liedtke, Maly Delschaft, Camilla Holloy, Herman Priha

Buster Brown és a házi tanító
Star-film

Chamberlain Atlanti Óceán átrepülése

Előadások kezdete: délután 1/2 6 és este 1/2 9, vasár- és ünnepnapokon délután 4, 6 és este 1/2 9 órakor

LEVELEZÉS

Subotica. Jelzett időben és helyen várom. Szf.—Br 8625

Lagner

uri és női fodrász üzletben a kiszolgálás vezet
Bubihajvágás, manikűr, ondulálás, hajfestés, hajmunka, maskirozás és babaklinika
Mindenféle női haját a legmagasabb áron veszi
Jovan Lagner
fodrász, Pašičeva ulica 6

HÁZASSÁG

Budapestben végeztem az egyetemet és egyéb külföldi diplomával is rendelkezem. Mint specialista Németországban és Svájcban a leghíresebb szanatóriumokban tevékenykedtem éveken keresztül. Igen jó menetelű rendelém és egy kétemeletes bérpalotám van egy Metropolisban. Jó családból való 29 éves izraelita fiatalember vagyok a házasságot kötnék magamhoz illő csinos nővel. Újra teljes című leveleket fogadok el. Vallás nem határoz. Jelzigére. 8310

Sok vagyonos nő vagyonosan urakhoz is férjhez menni óhajt. Megbízást elfogad. Amor házasságközvetítő iroda. Temesvár. 4. Str. Berteloth 21. 1622

FOGLALKOZÁS

8 és 6 éves gyermekeim mellé szerbül és németül tudó gyermekszertető nevelőnőt keresek, ki nálam mint családtag jöjjön tekintetbe. Cím: Radio Reklam Jugoslavia, Subotica, Trumbićeva ul. 20. 8605

Szobainas, jó megjelenésű, perfekt, helyét mielőbb változtatná. Ajánlatokat »Szobainas« jelzigére Molnár könyvkereskedés Senta, küldendők. 8601

Fűszer- és csmegekereskedőség, az államnyelvet bírja, mielőbbi alkalmazást keres. Ajánlatok Molnár könyvkereskedésbe Senta, küldendők. 8602

Gyakornok irodista kisasszony kezdő fizetéssel felvétetik Iparosok Lapja kiadóhivatalában. 8226

Cukrászsegéd jó munkás ki minden munkában járatos, azonnal felvétetik. — Longa, Starakanjiza. 8349

Kifutófiút felvesz Takács Miloš Obilić ul. 16. 8375

14—15 éves jobb leány, ki szerbül és magyarul beszél kis fiu mellé felvétetik — Hoffmanné, Trumbićeva 30. 8593

Borbélysegéd, fiatal, szeptember 1-ére felvétetik Molnár Ferenc borbélynál, Senta, Beogradska ulica 80. 8388

Cipészsegédek felvétetnek kik varrott és szögelt cipők elkészítésében elsőrangú munkások. Stefan Mohr & Co., Apatin. 8615

Munkásleányt, ügyesét, felvesz Mayer Alfréd sütőde, Kakas-iskolánál. 8622

Szobaleánynak vagy gyermek mellé ajánlkozok ügyes fiatal leány. Címe: Paksi Sándor, Stara Kanjiza, Sencanska 10. 8599

Házmesteri állást keres fiatal gyermektelen házaspár — Ajánlatok »Házmester« jelzigére Molnár könyvkereskedésbe Senta, küldendők. 8604

Tanonc fizetéssel felvétetik Petró cipésznél, Sokolska (Gombkötő) ul. 1. 8455

Nagy, előkelő külföldi biztosítótársaság egész Vojvodina területére provisiós ügynököket keres. Ajánlatokat a kiadóhivatalban. 8202

Ügyvédjelöltet keresek, aki az államnyelvet és a magyar nyelvet teljesen bírja azonnali belépésre Dr. Dénes József ügyvéd, Senta. 8552

Horvát-német levelezőnyelvű, könyvelésben is jártas, Szomborban alkalmazást keres. Ajánlatok dr. Sántó Miklós, Szombor. 8546

28 éves péksegéd, beszél szerb, magyar és németül állást keres. Pécsi György, Bačka Topola, Vásártér. 8556

Szakácsnő, elsőrendű, ajánlkozok szeptember 1-ére. Cím a kiadóban. 8585

Suche zu meinen 2 Kindern ein — auch in der serbischen Sprache unbedingte bewandertes — Fräulein, eventuell auch bei sofortigem Eintritte Mit Lichtbild und Gehaltsansprüche, sowie Zeugnis-kopien versehen Offerte bitte an Bálint Zsiga, Staribeceji zu richten. 8561

Üzlethelyiség a huspicacon azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 8587

VÉTEL-ELADÁS

Paradicsomos üvegek kicsinyben is, darabonként 1.50 dinárért kaphatók. Nagyban vevőknek árkedvezmény. Ugyanott kocsmái felszerelések eladók. Likvidációs Mucsy-iroda Subotica, Kralja Petra park 9. 8614

4 HP benzínmotor 3000 dinárért eladó. Üzemben megtekinthető Balits Péternél. Bezdán. 8606

Tejgazdasági üzem, gépekkel együtt, Szomborhoz közel, eladó. Alfa-Separator. Szeles Sándor, Szombor. 8563

Sörfőzőgép, teljesen jó állapotban levő, eladó. Címeket a kiadóba kérek. 8596

Bérház, emeletes, Becskerek város központján, jól jövedelmező, egy, három négy, öt, négyyszobás lakással és nagyforgalmu faterkedéssel, olcsón eladó. »Bömches« ügynöksége, Bácskatopola. 8526

Palics legszebb helyén közvetlen a park mellett 400 □-öles villa-telek nagyon olcsón és kedvező feltételek mellett eladók. Cím a kiadóban. 8212

50 hl. háromméves kitünő fehér óbor részletekben is eladó. Kedvező fizetési feltételek. Cím: Frankopanska ul. 17. Ügynökök jutalékokat kapnak. 8619

Képviselet átadó. Elsőrendű cég képviseletet ad állami értékpapírok részletfizetésre való eladására magas fixfizetéssel és jutalékkal és külön forgalmi prémiummal. Prospektus. Rendkívül nagy előnyök. Érdeklődők forduljanak »Realna Firma« jelige alatt a Publicitas, Zagreb, Gundulićeva 11. címre. 8548

Tizenöt hold bolgár kertészetre alkalmas jó föld, ahol kerék is alkalmazható haszonbérbe kiadó. Felvilágosítással szolgál a tulajdonos Forgács Lőrinc földbirtokos, Svilojevo, Bácska. 8497

Férfi, női kabátok, kosztümök, ruhák és magyar könyvek minden elfogadható áron eladók. Cím a kiadóban. 8571

A »Mir« kafana melletti kerthelyiség és Palicson az ingyen fürdőnél levő villa és vendéglőm eladó és azonnal átvehető. Raczkó Mihály. 8577

Garderobeszekrény 3 ajtós és más butor eladó. Telefon 218. 8584

Jóforgalmu vendéglő magyar községben előnyös feltételek mellett családi okok miatt eladó. Érdeklődni Reke Józsefnél, Pađeji (Banat). 8578

Körhinta, pódiumos, teljesen jókarban, új orgonával eladó. Szabó Pál, Senta. 8262

Szülők figyelmébe! Az iskolai év közeledik! Minden gondos szülő ilvenkor szerzi be gyermeke részére az őszi és téli kabátot, melyek rendkívül nagy választékban és olcsó árakon kaphatók Hegyi Fülöp női konfekció áruházában. Subotican, Kralja Aleksandra ul. 7. Az őszi és téli divat-újítások árúsítása megkezdődött! Óriási rakta! szörmebundákban! 8395

Kávéönröklőgépet, használtat, 15 kilóig, keresek megvételre. A Zórá, fűszer- és csmegekereskedése, Szombor. 8489

Eladó vagy csereüzlet. 1 és fél HP. nyersolajmotor, 6 HP. Ganz szívógázmotor, 3—10 HP-ig Hoffer generátor alig használt 2 lyukas Hoffer morzsoló felvonóval és tisztítóval, járgánygépek egyenként is eladók jutányos ár mellett. 8493

Megvételre keresek 40—50 HP. szívógázmotort. Ajánlatokat gyár, kor és ár megjelölésével kérek. Momirov, Banatski-Dvor. 8493

KÖLÖNFÉLE

200 dinár jutalomban részesül, aki az ellopott Dür kopf kerékpárom nyomára vezet. Kladek, Sudarevićeva ulica 78. 8598

Diákot elvállalna teljes ellátásra uri család, fürdő és zongora használattal. »Rendes ellátás« jelzigére. 8597

Butorozott szoba, esetleg konyhasználattal kiadó. Ciril és Metod tér 1/D. 8595

Bérbe keresek kisebb-nagyobb birtokot. »Bömches« ügynöksége, Bácskatopola. 8608

Szomborban, központban, urinő 2—3 diákot, teljes bőséges ellátásra elfogad Egészséges utcai szoba. Érdeklődők felvilágosítást kapnak Laze Kostića ulica 3. szám, I. emelet, jobboldalon. 8609

2—3 diákleányt vagy fiatal lakás és teljes ellátásra elfogad magányos házaspár. Cím: Szubotica, Ciril i Metoda trg 1/D (Kračka ulica). Nagy templommal szemben. 8613

Gigánypecsenye, sült máj, debreceni, hideg sör, kelbikai borok kapható zsidó templommal szemben, Webernél. 8325

Szépen butorozott, tágas utcai szoba a központhoz közel, azonnal vagy szeptember 1-ére kiadó. Zrinjski trg 28, kapu alatt jobbra. 7996

Bojratások a Városi Zenedében kezdődnek szeptember 1—10-ig fél 9-től—11

Két fiút, vagy esetleg leányt, jó családból felveszek a tanévre teljes ellátásra. Milosevics Szilvó, Senta, Baromfiapiac-tér. 8423

Sentán gimnazistákat elvállalok teljes ellátásra havonta 650 dinárért. Javorszky Endre, Beogradska ul. 5. Gimnázium közvetlen közelében. 8426

Butorozott szoba kiadó. Cím a kiadóban. 8508

Üzlethelyiség (szőlővel), továbbá butorozott szoba kiadó. Rollós boltajtó eladó. Aleksandrova ul. 11. 8509

Butorozott szoba az Aleksandrova ulicán 2 személy esetleg házaspár részére azonnalra kiadó. Telefon 218. 8586

Az autó irodalma

Az autózvezető könyvet, autógyártásra, autók kereskedelemre vonatkozó szakmunkák kaphatók

a Bácsmegeyi Napló könyvosztályában

Szobotica, Zmaj Jovin trg 3. szám

Vidéki levélrendeléskor azonnal elintézzük. Mindenkinél szívesen küldünk résletes könyvjegyzéket

Női selyemharisnya	Din. 15:50	Férfi ing	Din. 45:—től
Női flórhárisnya	13:—	Férfi zokni	5:50-től
Női hárisnya	10:—	Selyem nyakkendő	14:—től
Női kez'yu	11:—	Kötött nyakkendő	5:—től
Gyermekzokni	5:—től	Női ridikül	10:—től
Valansze-csipke	1:—től	Zsebkendő	2:—től
Klöpli csipke	2:—től	Puha gallér	5:—
Hímzés	2:—től	Kemény gallér	10:—
File-csipke	1:50-től	Esernyő	42:—